

เรื่อง

ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร
ในระดับมัธยมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช

THE STUDY ON THE AGRICULTURAL TEACHERS' NEEDS FOR DEVELOPING
THE LEARNING AND TEACHING AGRICULTURAL SUBJECTS OF SECONDARY
EDUCATION LEVEL IN NAKHONSRI THAMMARAT PROVINCE

ห้องสมุด คณะวิทยาศาสตร์ สจล.

A027912

โดย

นางสาวสุภาพรรม

ศรีรินทร์

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 027912
17 ธ.ย. 2538
วัน เดือน ปี.....

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพฯ

ปีการศึกษา 2537

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เนื้อความย่อปัญหาพิเศษ

นางสาวสุภาพรรณ ศรีวินทร์

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต

สาขาวิชา เทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์

เรื่อง ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร
ในระดับมัธยมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช

THE STUDY ON THE AGRICULTURAL TEACHERS' NEEDS FOR DEVELOPING
THE LEARNING AND TEACHING AGRICULTURAL SUBJECTS OF SECONDARY
EDUCATION LEVEL IN NAKHONSRIHAMMARAT PROVINCE

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ ศึกษาความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชา
เกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อใช้
ผลการวิจัยเป็นแนวทางในการนำเสนอต่อหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษาเกษตรในระดับ
มัธยมศึกษาต่อไป

เครื่องมือที่ใช้วิจัย คือ แบบสอบถาม ประชากร คือ ครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตร
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งมีทั้งหมด 55 โรงเรียน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 136 คน ได้รับ
แบบสอบถามกลับมา 27 โรงเรียน มีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 71 คน คิดเป็นร้อยละ 52.20
นำข้อมูลที่ได้มาแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ผลการศึกษาพบว่า ครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา จังหวัดนครศรี
ธรรมราช ส่วนใหญ่เป็นเพศชายอยู่ในช่วงอายุ 37-42 ปี มากที่สุด เกือบทั้งหมดนับถือศาสนาพุทธ
และจบการศึกษาระดับปริญญาตรี วุฒิการศึกษาส่วนใหญ่เป็น วุฒิ ค.บ. ตำแหน่งในปัจจุบันส่วนใหญ่
เป็นอาจารย์ 2 และหน้าที่อื่น ๆ นอกเหนือจากการสอนส่วนใหญ่เป็นครูประจำชั้น

สภาพทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนพบว่าส่วนใหญ่ การคัดเลือกนักเรียน
เข้าเรียนวิชาเกษตร ทำโดยโรงเรียนกำหนดวิชาที่จะเปิดสอนแล้วให้นักเรียนเลือก นักเรียนส่วน
ใหญ่ตั้งใจเรียนแต่ไม่มากนัก ขนาดกลุ่มนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตรมีความเหมาะสมดีแล้ว มากที่สุด
กลุ่มละไม่เกิน 20 คน ส่วนใหญ่ไม่มีห้องเรียนเกษตรโดยเฉพาะ ซึ่งใช้ห้องเรียนทั่วไปที่ว่างแทน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนมากทางโรงเรียนจัดพื้นที่ปฏิบัติงานเกษตรให้ กรณีที่โรงเรียนไม่จัดพื้นที่ปฏิบัติงานเกษตรให้จะแก้ปัญหาโดยการให้นักเรียนฝึกปฏิบัติที่บ้านมากที่สุด การกำหนดเนื้อหาและกิจกรรมการสอนส่วนใหญ่จัดเตรียมเองโดยการวิเคราะห์หลักสูตรและรวบรวมเนื้อหาจากแหล่งต่าง ๆ และเตรียมการสอนโดยการทำแผนการสอนล่วงหน้าตลอดภาคเรียน และทำแผนการสอนเป็นรายคาบ ส่วนใหญ่การจัดซื้อวัสดุฝึกวิชาเกษตรต้องทำโครงการเสนอตามปีงบประมาณ/ปีการศึกษา เพื่อขออนุมัติผู้บริหารโรงเรียนก่อน สื่อและอุปกรณ์การสอนที่ใช้มากที่สุด คือ ของจริง เพราะกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ เกิดการเรียนรู้ได้เร็ว เข้าใจง่ายและสาเหตุที่มีผลต่อความสนใจเรียนวิชาเกษตรของนักเรียนมากที่สุดคือ ความพร้อมด้านอุปกรณ์และอาคารสถานที่

การศึกษาความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอน พบว่า ครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่ต้องการปรับปรุงตนเอง เกี่ยวกับความรู้และทักษะทางการเกษตร และต้องการเข้ารับการฝึกอบรมด้านการเรียนการสอน โดยต้องการฝึกอบรมด้านการใช้และการผลิตสื่อมากที่สุด และส่วนใหญ่ต้องการฝึกอบรมด้านความรู้และทักษะเกษตรเพิ่มเติม โดยต้องการฝึกอบรมด้านเทคนิคการขยายพันธุ์พืชมากที่สุด ส่วนใหญ่ต้องการปรับปรุงบุคลิกภาพด้านการพูด ส่วนมากต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท วิชาเอก เกษตรศึกษา ต้องการให้โรงเรียนจัดพื้นที่ปฏิบัติงานเกษตรให้เพียงพอและเหมาะสมมากที่สุด สื่อและอุปกรณ์การสอนที่ต้องการมากที่สุด คือ วัสดุ ต้องการให้ผู้บริหารให้ความสำคัญต่อวิชาชีพเกษตร

ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรพบว่า ส่วนมากมีพื้นที่ปฏิบัติงานเกษตรไม่เพียงพอ การกำหนดเนื้อหาวิชาส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา ปัญหาที่พบในการกำหนดเนื้อหาวิชา ส่วนใหญ่ขาดตำราและคู่มือการสอน ปัญหาในการจัดวัสดุฝึกวิชาเกษตรมากที่สุดคือ วัสดุฝึกหายากไม่มีในท้องถิ่น มีสื่อและอุปกรณ์การสอนแต่มีจำนวนไม่เพียงพอการแก้ปัญหาการใช้สื่อคือจัดงบประมาณในการซื้อวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอ

สำหรับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรพบว่าทางโรงเรียนควรจัดวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยให้เพียงพอ ปรับปรุงแผนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นและการประกอบอาชีพในยุคปัจจุบัน การสอนวิชาเกษตรควรเน้นการฝึกภาคปฏิบัติให้มากกว่าทฤษฎี ควรส่งเสริมให้นักเรียนได้เห็นถึงความสำคัญของวิชาชีพเกษตร ควรจัดฝึกอบรมครูเกษตรบ่อย ๆ งบประมาณของหมวดวิชาเกษตรควรได้รับการพิจารณาเป็นกรณีพิเศษ การสอนวิชาเกษตรควรได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

การทำปัญหาพิเศษครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความช่วยเหลือจากหลายฝ่ายด้วยกัน โดยเฉพาะอาจารย์ ศศิธร จารุสมบัติ อาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้กรุณาแนะนำและสละเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษาคิดตามแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการทำปัญหาพิเศษ โดยให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการทำปัญหาพิเศษให้ลุล่วงด้วยดี ผู้ทำปัญหาพิเศษจึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช อาจารย์สมนึก รักษ์คำ หัวหน้าฝ่ายวิชาการสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ได้กรุณาดำเนินการจัดส่งและรวบรวมแบบสอบถามจากโรงเรียนต่าง ๆ และขอขอบคุณ ครู-อาจารย์ ทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือในการกรอกแบบสอบถามเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ด้วย

ความดีของปัญหาพิเศษเล่มนี้ขอมอบให้กับ บิดา มารดา ซึ่งให้การสนับสนุนด้านทุนทรัพย์ และกำลังใจตลอดมา ครูอาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาทุกท่าน

สุภาพรรณ ศรีรินทร์

มีนาคม 2538

สารบัญ

หน้า

เนื้อความข้อปัญหาพิเศษ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญตาราง	จ

บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์	2
1.3 ขอบเขตของปัญหา	3
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
1.5 นิยามคำศัพท์	4
บทที่ 2 การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง	
2.1 การตรวจเอกสาร	5
2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
บทที่ 3 วิธีดำเนินการงานวิจัย	
3.1 ประชากร	11
3.2 การรวบรวมข้อมูล	11
3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	11
3.2.2 การสร้างแบบสอบถาม	11
3.2.3 การทดสอบแบบสอบถาม	12
3.2.4 วิธีดำเนินการส่งแบบสอบถามและการ	12
รวบรวมแบบสอบถาม	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	15
2. สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร	25
3. การจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่มีผลต่อ ความสนใจเรียนวิชาเกษตรของนักเรียน	31
4. ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร	34
5. ปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร	41
6. ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการเรียนการสอน วิชาเกษตร	44

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยได้มีการจัดการศึกษาเกษตรมานานแล้ว เนื่องจากประชากรส่วนใหญ่ของประเทศประกอบอาชีพการเกษตร แต่การเกษตรของประเทศไม่เจริญเท่าที่ควร ทั้งนี้เนื่องจากปัญหาหลายประการ เช่น การขาดเงินทุน ราคาผลผลิตตกต่ำ ไม่มีตลาด ขาดความรู้ที่จะปรับปรุงให้การผลิตมีประสิทธิภาพดีขึ้น (เล็ก, 2518:135) แต่ปัจจุบันประเทศไทยกำลังพัฒนาเพื่อก้าวสู่การเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่บนพื้นฐานการเกษตร การเกษตรแผนใหม่จึงมีบทบาทมากขึ้นในสังคมเกษตรของไทย แต่ความเป็นจริงในปัจจุบันแรงงานภาคเกษตรเริ่มลดน้อยลง (ประชา, 2535:68) จากร้อยละ 79 ในปี 2514 เป็นร้อยละ 70 และ 67 ในปี 2523 และ 2529 ตามลำดับ จนกระทั่งในปัจจุบันแรงงานภาคเกษตรเหลือเพียงร้อยละ 59.20 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2535:2) จะเห็นได้ว่าเกษตรกรผู้ทำหน้าที่ผลิตอาหารเพื่อเลี้ยงคนทั้งประเทศมีจำนวนลดน้อยลง ดังนั้นการพัฒนาการศึกษาเกษตรให้มีประสิทธิภาพจึงมีความจำเป็น เพื่อความเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

การศึกษาเกษตรเป็นการจัดการศึกษาแขนงหนึ่งที่รัฐให้ความสนใจมาก เนื่องจากเป็น การจัดการศึกษาเพื่ออาชีพให้แก่ประชาชนในชนบท รัฐจึงได้สนับสนุนการจัดการศึกษาเกษตรทั้งในและนอกระบบโรงเรียน ในระบบโรงเรียนเริ่มจัดตั้งแต่ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา จนถึงระดับอุดมศึกษา ส่วนนอกระบบโรงเรียนจัดในรูปแบบการฝึกอบรมระยะสั้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ , 2535 :13)

การจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา เป็นการศึกษาอีกระดับหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศมาก เพราะเป็นการศึกษาเพื่อเตรียมกำลังคนในระดับกลาง โดยมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ทั้งทางวิชาการเพื่อเป็นรากฐานที่จะศึกษาต่อในชั้นอุดมศึกษา และให้ได้เรียนวิชาชีพที่เหมาะสมกับวัย ความต้องการ ความสนใจและความถนัด เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจ และรู้จักเลือกอาชีพที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง สังคม ประเทศชาติ ตลอดจนสามารถประกอบอาชีพได้เมื่อไม่สามารถ

เรียนต่อในระดับสูงขึ้น (กรมวิชาการ, 2523:2) การจัดการสอนวิชาเกษตรกรรมของครูเกษตรในระดับมัธยมศึกษา นั้น มีวัตถุประสงค์คือ มุ่งให้ผู้เรียนเกิดความสามารถในการคิดและการจัดการ อันจะนำไปสู่การตัดสินใจในการดำเนินงาน การแก้ไขปัญหาต่างๆ ทางการเกษตรอย่างมีเหตุผล ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะเกี่ยวกับการผลิต การจัดการฟาร์ม ธุรกิจต่างๆ ทางการเกษตร จนสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการประกอบอาชีพ หรือศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมต่อไปได้ (นิสม, 2518:24)

ในสภาพความเป็นจริงปัจจุบันพบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาให้ความสนใจในวิชาชีพเกษตรน้อยมาก ดังได้พบว่า นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2536 เข้าศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเกษตรกรรม (ปวช. เกษตรกรรม) ในวิทยาลัยเกษตรกรรมทั้งหมด 47 แห่งทั่วประเทศ เพียง 7,603 คน โดยมีเป้าหมายการรับ 9,872 คน (กรมอาชีวศึกษา, 2536:1-15) ขณะเดียวกันได้พบว่านักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2535 เขตการศึกษา 2 (จังหวัดยะลา ปัตตานี สตูล และนราธิวาส) ส่วนมากจะศึกษาต่อแค่เลือกเรียนแผนวิชาชีพเกษตรตอนปลายเพียงร้อยละ 6 เท่านั้น (กรมสามัญศึกษา, 2535 : 20)

จากข้อมูลดังกล่าวเห็นได้ว่า นักเรียนมัธยมศึกษาให้ความสนใจในวิชาชีพเกษตรน้อยมาก นักเรียนที่จบการศึกษามุ่งไปศึกษาวิชาอื่นที่ไม่ใช่วิชาชีพเกษตรเป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้ นักเรียนเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่ออาชีพเกษตร ว่าเป็นอาชีพที่ต้องทำงานหนัก ต้องใช้แรงงานมาก มีรายได้น้อยและไม่แน่นอน และเห็นว่าผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรเป็นผู้ไม่มีความรู้ และอาชีพเกษตรเป็นอาชีพที่ล้มหลังไม่มีความมั่นคงหรืออาจเป็นเพราะว่าการสอนของครูยังขาดเครื่องมืออุปกรณ์การสอนที่จะช่วยให้ นักเรียนเกิด ความสนใจ หรือครูมีปัญหาด้านการสอน เช่น ครูไม่เข้าใจหลักสูตร ครูขาดความกระตือรือร้นในการสอน จำนวนการสอนของครูแต่ละชั่วโมงมากเกินไป (มสุรี, 2527 : 32) ดังนั้น เพื่อให้ทราบสาเหตุที่แท้จริง จึงได้ทำการศึกษาความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ในจังหวัดนครศรีธรรมราช

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อสำรวจปัญหาและอุปสรรคด้านการสอนและการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช

2. เพื่อสำรวจความต้องการของครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาของ
จังหวัดนครศรีธรรมราช

3. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการสอนและการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร
ในระดับมัธยมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช

4. เพื่อใช้ผลการวิจัยเป็นข้อเสนอแนะ แก่ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์
อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ในการพัฒนาปรับปรุงการ
จัดการศึกษา เพื่อการผลิตครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตรให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น

1.3 ขอบเขตของปัญหา

ในการวิจัยครั้งนี้ทำการศึกษาถึงความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนของครู-
อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการจังหวัด
นครศรีธรรมราช โดยทำการศึกษาในกลุ่มครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ในโรงเรียนทั้งหมด 55
โรงเรียน รวมครูเกษตรทั้งหมด 136 คน ดังรายละเอียด

1. อำเภอเมือง	จำนวนโรงเรียน 8 โรงเรียน	จำนวนครูเกษตร 22 คน
2. อำเภอชนอม	จำนวนโรงเรียน 1 โรงเรียน	จำนวนครูเกษตร 3 คน
3. อำเภอฉวาง	จำนวนโรงเรียน 2 โรงเรียน	จำนวนครูเกษตร 8 คน
4. อำเภอชะอวด	จำนวนโรงเรียน 5 โรงเรียน	จำนวนครูเกษตร 9 คน
5. อำเภอเชียรใหญ่	จำนวนโรงเรียน 4 โรงเรียน	จำนวนครูเกษตร 4 คน
6. อำเภอท่าศาลา	จำนวนโรงเรียน 4 โรงเรียน	จำนวนครูเกษตร 16 คน
7. อำเภอทุ่งสง	จำนวนโรงเรียน 5 โรงเรียน	จำนวนครูเกษตร 11 คน
8. อำเภอทุ่งใหญ่	จำนวนโรงเรียน 3 โรงเรียน	จำนวนครูเกษตร 6 คน
9. อำเภอปากพนัง	จำนวนโรงเรียน 4 โรงเรียน	จำนวนครูเกษตร 5 คน
10. อำเภอร่อนพิบูลย์	จำนวนโรงเรียน 7 โรงเรียน	จำนวนครูเกษตร 12 คน
11. อำเภอลานสกา	จำนวนโรงเรียน 2 โรงเรียน	จำนวนครูเกษตร 10 คน
12. อำเภอสิชล	จำนวนโรงเรียน 3 โรงเรียน	จำนวนครูเกษตร 7 คน
13. อำเภอหัวไทร	จำนวนโรงเรียน 5 โรงเรียน	จำนวนครูเกษตร 11 คน
14. อำเภอพิปูน	จำนวนโรงเรียน 2 โรงเรียน	จำนวนครูเกษตร 2 คน

15. อำเภอ نابอน จำนวนโรงเรียน 1 โรงเรียน จำนวนครูเกษียณ 2 คน
16. อำเภอ พรหมคีรี จำนวนโรงเรียน 1 โรงเรียน จำนวนครูเกษียณ 5 คน
17. อำเภอ บางขัน จำนวนโรงเรียน 1 โรงเรียน จำนวนครูเกษียณ 2 คน
18. กิ่งอำเภอ ถ้ำพรรณรา จำนวนโรงเรียน 1 โรงเรียน จำนวนครูเกษียณ 1 คน

1.4 ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยสามารถนำมาใช้ในการปรับปรุงหลักสูตร เพื่อให้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่ครูเกษียณต้องการ
2. ใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา
3. ใช้เป็นแนวทางในการจัดอบรมครูเกษียณ ในการที่จะพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
4. ผลการวิจัยครั้งนี้ ทางภาควิชาครุศาสตร์เกษตรจะได้นำมาเป็นแนวทาง ในการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร เพื่อที่จะผลิตบุคลากรออกไปสู่สังคมให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

1.5 นิยามคำศัพท์

"การพัฒนา" หมายถึง ขบวนการของการเปลี่ยนแปลง ซึ่งเป็นความหมายที่รวมเอาการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านการประมาผลการและคุณภาพเข้าด้วยกัน ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น

"การเรียนการสอน" หมายถึง กระบวนการต่างๆ ในการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ด้านการเกษตรของครูผู้สอน

"ครู-อาจารย์" หมายถึง ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนครศรีธรรมราช

"วิชาเกษตร" หมายถึง วิชาที่สอนเกี่ยวกับการเกษตร ทั้งทางพืชและสัตว์ ซึ่งเปิดสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช อาจจะเปิดสอนเป็นวิชาเลือกหรือวิชาบังคับ

บทที่ 2

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเอกสารสำหรับการวิจัยเรื่อง ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยได้ทำการศึกษารายละเอียด ดังนี้

2.1 การจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา

การศึกษาระดับมัธยมศึกษาเป็นการศึกษาต่อจากระดับประถมศึกษา ที่มุ่งให้ผู้เรียนได้มีโอกาสสำรวจความสามารถและความถนัดของตนเอง ให้ผู้เรียนมีความรู้ทั้งทางวิชาการและวิชาชีพที่เหมาะสมกับวัยตามความต้องการและความถนัด เพื่อให้บุคคลเข้าใจในการเลือกอาชีพที่เป็นประโยชน์แก่ตนเองและสังคม ก่อนการประกาศใช้แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 การศึกษาระดับนี้แบ่งเป็น 2 สาย คือ สายสามัญและสายอาชีพ หลังการใช้แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 แล้ว การจัดการศึกษาในทุกระดับมุ่งให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น รู้จักการแก้ปัญหา ใฝ่หาความรู้ และสนใจที่จะมีส่วนร่วมในภาระกิจของส่วนรวม ดังนั้นการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาจึงจัดให้มีทั้งวิชาชีพและวิชาการอยู่ในโรงเรียนเดียวกัน ไม่แยกเป็นสายสามัญ สายอาชีพ (โสภ อูปมา, 2530 : 7 อ้างถึง ชวนพิศ, 2526 : 3)

โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เคยเปิดสอนในโรงเรียนสายสามัญนั้น อยู่ในความรับผิดชอบของกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนและทบวงมหาวิทยาลัย การสามัญศึกษาที่สังกัดอยู่ในหน่วยงานดังกล่าวข้างต้นนั้น ได้แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ตอน คือ มัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ใช้เวลาตอนละ 3 ปี หลักสูตรที่ใช้คือหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533) และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533) (หลักสูตรมัธยมศึกษา, 2533 : 13) ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พึงให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนกลุ่มวิชาการและวิชาชีพตามความถนัดและความสนใจอย่างกว้างขวาง ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายพึงให้ผู้เรียนได้เน้นการเรียนกลุ่มวิชาที่ผู้เรียนจะยึดเป็นอาชีพต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 การศึกษาเกษตรกรรม

ชัชมงคล สุพานิช (2515:333) กล่าวว่า การเกษตร หมายถึง กิจกรรมหรือกระบวนการต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์หรือกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการผลิต (Production) การแปรรูป (Processing) และการจำหน่าย (Distribution) ผลผลิตทางการเกษตรซึ่งเป็นกระบวนการที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ทั้งในฟาร์มและนอกฟาร์ม ดังนั้น การศึกษาเกษตร จึงหมายถึง การพัฒนาบุคคลให้มีความรู้ มีทักษะ ประสบการณ์ด้านการเกษตร ทั้งนี้โดยที่บุคคลนั้นสามารถนำความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ไปถ่ายทอดต่อบุคคลอื่นที่สนใจได้ทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน

จิตพกา ธนปัญญาธิวงศ์ (2529:35) กล่าวว่า การศึกษาทางอาชีพควรจัดให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นที่แตกต่างกันและยังต้องคำนึงถึงเรื่องอื่นๆ อีกด้วย เช่น ลัทธิ ศาสนา และค่านิยมของประชาชนในท้องถิ่นที่แตกต่างกัน ดังนั้นการศึกษาเกษตรจึงจัดในท้องถิ่นเดี๋ยวกันหมดทุกท้องถิ่นเหมือนวิชาอื่นไม่ได้

2.3 คุณลักษณะของครูเกษตรในระดับมัธยมศึกษา

จากการค้นคว้าเอกสารต่างๆ และงานวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูเกษตรที่พึงปรารถนา ได้มีบุคคลและนักการศึกษาได้ให้ความคิดเห็นไว้ดังนี้

เชิญ มณีรัตน์ (2515:95) กล่าวว่า ครูเกษตรที่ดีควรคุณลักษณะ 3 ประการ คือ

1. ความรู้ความสามารถด้านวิชาการเกษตรนั้น ครูเกษตรต้องมีความรู้ ความชำนาญในวิชาการเกษตรทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเป็นอย่างดี

2. ความรู้ความสามารถด้านการสอนวิชาเกษตร คือ ครูเกษตรต้องมีความสามารถในการถ่ายทอดเป็นอย่างดี

3. คุณลักษณะในด้านบุคลิกภาพของครูเกษตร ครูเกษตรต้องมีบุคลิกภาพดี แต่งกายสุภาพ เรียบร้อยเหมาะสมที่จะเป็นครู มีอุปนิสัยดี พุดจาสุภาพ เคารพต่อผู้อาวุโสและรักษาจรรยาครู มีร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ดี ชยันหมั่นเพียร อดทน และตั้งใจทำงาน มีความโอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ สุขุมเยือกเย็น และใช้ปรีชาญาณได้เหมาะสมกับกาลเทศะ มีลักษณะเป็นผู้นำ รู้จักการปกครองตนเองและบริหารงาน มีมนุษยสัมพันธ์ดี รู้จักแก้ไขปัญหาอุปสรรคเฉพาะหน้า มีความเสียสละ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไม่เห็นแก่ตัว

Hammonds (1950:302) ได้ให้ข้อคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูเกษตรที่สอนในระดับมัธยมศึกษา ไว้ว่า ความรู้ความสามารถด้านวิชาการเกษตรของครูเกษตรนั้น ครูเกษตรควรเรียนทางการเกษตร และทางเศรษฐศาสตร์เกษตรมาไม่ต่ำกว่า 20 หน่วยกิต และต้องเรียนวิชาที่เป็นพื้นฐานของการเกษตร เช่น พฤกษศาสตร์ ชีววิทยา เคมี เศรษฐศาสตร์และสังคมชนบท มีประสบการณ์ในงานฟาร์ม และมีเจตคติที่ดีต่อการเกษตร ซึ่งจะช่วยให้การสอนประสบความสำเร็จ มีความสนใจติดตามข่าวสารและวิทยาการที่ทันสมัยอยู่เสมอ ส่วนความรู้ความสามารถด้านการสอนวิชาเกษตรกรรมนั้น ครูเกษตรต้องสามารถใช้วิธีการสอนโดยการกระทำจริงอย่างชำนาญ ประการสำคัญอีกอย่างหนึ่งคือ คุณลักษณะในด้านบุคลิกภาพของครูเกษตรนั้น ปรากฏว่ามีความเห็นคล้ายกับเชิญ มณีรัตน์ ดังที่กล่าวมาแล้ว

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พิกุล รื่นเรืองใจ (2526:115) ได้สำรวจข้อคิดเห็นของครูเกษตร ในเขตการศึกษา 1 เกี่ยวกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 จากการศึกษาสำรวจพบว่ามีปัญหาสำคัญดังนี้ ปัญหาทั่วไปได้แก่ การที่นักเรียนไม่ได้เลือกเรียนด้วยใจรัก แต่เรียนเพราะเลือกได้ พื้นที่ในการปฏิบัติงานเกษตรไม่มี หรือมีแต่สภาพแวดล้อมไม่เอื้ออำนวย ขาดอุปกรณ์การเรียนการสอน ไม่มีการประสานงานร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โรงเรียนขาดครูที่ทำการสอนวิชาเกษตร ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือสนับสนุนให้นักเรียนเรียนสายเกษตรกรรม ผู้บริหารไม่สนับสนุนหมวดวิชาชีพเกษตรกรรม ครูผู้สอนไม่มีความรู้ดีพอและมีเวลาเตรียมการสอนน้อย และปัญหาครูเกษตรมีปัญหากับเพื่อนร่วมงาน ส่วนปัญหาด้านการใช้หลักสูตรนั้นพบว่าปัญหาดังนี้ หลักสูตรกำหนดเนื้อหาวิชาไม่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น ครูไม่สามารถดัดแปลงให้เหมาะสมกับความต้องการของท้องถิ่นได้ เพราะกลัวความไม่ต่อเนื่องของหลักสูตร หลักสูตรมีเนื้อหาวิชามากเกินไปสอนไม่ทันเนื้อหา หลักสูตรไม่เอื้ออำนวยต่อการออกไปประกอบอาชีพได้จริง และไม่มี ความต่อเนื่องในการศึกษาขั้นสูงต่อไป

กองวิจัยการศึกษา กรมวิชาการ (2525:17-18) ได้ศึกษาถึงสภาพของการจัดแผนการเรียนวิชาชีพและการใช้แหล่งวิชาการ สถานประกอบการและสถานประกอบอาชีพอิสระ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 พบว่าในด้านปัญหาเกี่ยวกับการจัดแผนการเรียนวิชาชีพของโรงเรียนต่างๆสรุปได้ดังนี้

1. ด้านหลักสูตรพบว่า วิชาชีพในหลักสูตรไม่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ขาดเอกสารหลักสูตรและคู่มือต่างๆสำหรับการสอนวิชาอาชีพ วิชาอาชีพที่กำหนดไม่สอดคล้องกับความสนใจและความต้องการของผู้เรียน
2. ด้านความพร้อมของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนที่เปิดสอนวิชาอาชีพยังขาดห้องฝึกงาน ขาดวัสดุอุปกรณ์ทางวิชาอาชีพ ขาดครูผู้สอนวิชาชีพ ขาดครูแนะแนว ไม่มีค่าใช้จ่ายในการพานักเรียนไปฝึกงานนอกโรงเรียน ขาดกำลังใจในการนิเทศและการประสานกับสถานฝึกงานอาชีพ ขาดความรู้ในวิธีการจัดแผนการเรียนและขาดความเข้าใจในวิชาชีพ
3. ด้านครูผู้สอน พบว่าครูผู้สอนไม่สะดวกในการไปนิเทศเด็กที่ไปศึกษาอาชีพนอกโรงเรียน ขาดความรู้ความเข้าใจในวิธีการสอนวิชาอาชีพตามหลักสูตรและไม่มีเวลาเพียงพอในการสอนวิชาอาชีพ
4. ด้านผู้เรียน พบว่า ผู้เรียนและผู้ปกครองไม่สนใจในวิชาอาชีพ นักเรียนขอเปลี่ยนแปลงการเรียนกลางคัน และเลือกเรียนวิชาอาชีพไม่เต็มชั้นเรียน
5. ด้านสถานฝึกงานอาชีพ หรือแหล่งวิชาการ สถานประกอบการและสถานประกอบอาชีพอิสระ พบว่า โรงเรียนขาดสถานฝึกงานอาชีพและไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากสถานฝึกงานอาชีพ

สุมาลี กุลประดิษฐ์ (2525:91) ศึกษาเกี่ยวกับการสอนการเรียนวิชาชีพเกษตรกรรม สรุปแยกได้เป็น 4 กลุ่ม คือ

1. ปัญหาต่างๆไป เป็นปัญหาเกี่ยวกับอัตราค่าจ้างครู-อาจารย์มีน้อย หรือมีไม่พอ นอกจากนี้ยังมีปัญหาเรื่องงบประมาณมีไม่เพียงพอ
2. ปัญหาเกี่ยวกับสถานที่ฝึกภาคปฏิบัติ โรงเรียนมีพื้นที่ไม่เพียงพอไม่เหมาะสม ขาดแคลนน้ำหรือน้ำท่วมในบางฤดูกาล

3. ปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์การสอนวิชาเกษตรกรรมมีน้อย หรือมีไม่เพียงพอ นอกจากนี้ที่มีอยู่ก็ยังมีคุณภาพไม่ดีหรือไม่เหมาะสม การจัดซื้อหรือจัดหาอุปกรณ์บางอย่างทำได้ยาก

4. ปัญหาเกี่ยวกับตัวนักเรียนไม่สนใจ และไม่เอาใจใส่การเรียนอย่างจริงจังและนักเรียนไม่มีอิสระอย่างแท้จริงในการเลือกวิชาชีพเกษตร

ทิพย์วรรณ สนะพันธ์ หน้า 162 (อ่างโศก อำนาจ ขอพลอกกลาง 2531 หน้า 11) ได้ศึกษาถึงสภาพวิธีการสอนวิชาเกษตรของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า ครู-อาจารย์ ส่วนใหญ่ใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย แล้งให้นักเรียนจด ได้เสนอแนะว่าเป็นวิธีการสอนที่ไม่เหมาะสมนัก เพราะนักเรียนไม่มีโอกาสได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง วิธีการสอนที่นักเรียนชอบมากที่สุดคือ การสอนแบบบรรยายประกอบการสาธิต ซึ่งนักเรียนได้มีโอกาสได้เห็นจากการปฏิบัติของจริง ทำให้การเรียนน่าสนใจยิ่งขึ้น

ปัญญา พิงกริม (2527 บทคัดย่อ) ได้เสนอผลการวิจัยลักษณะของครูเกษตรตามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ว่า ครูเกษตรควรมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ ให้นักเรียนเข้าใจเป็นอย่างดี นอกจากนี้มีความรู้ ความสามารถในวิชาเกษตรอย่างแท้จริง และบุคลิกภาพเหมาะสมจะเป็นครูเกษตร

รพีพร ทองทั่ว (2530, หน้า 56) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับลักษณะครูสอนวิชาเกษตร ตามแนวความคิดของนักศึกษาเกษตรกรรม ผลปรากฏว่า นักศึกษาต้องการครูเกษตรที่มีความรู้กว้างขวาง มีการเตรียมการสอนล่วงหน้า และปฏิบัติจริงที่เห็นได้ มีความเชื่อมั่นในตนเอง วางตัวเป็นกลาง ไม่มีอคติต่อนักศึกษา และมีเทคนิคในการสอนเป็นอย่างดี

นาถอนงค์ การเพิ่ม (2532:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ เกี่ยวกับจำนวนนักเรียนที่เลือกเรียนวิชาเกษตรลดน้อยลงในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัด กาฬสินธุ์ สรุปได้ผลดังนี้ ด้านการศึกษาต่อ พบว่า นักเรียนมีโอกาสศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไปตรงกับสาขาเดิมน้อย อีกทั้งถูกจำกัดสิทธิ์ในการเลือกคณะเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา และมีความรู้พื้นฐานด้านวิชาสามัญน้อย ด้านการประกอบอาชีพพบว่า เมื่อนักเรียนสำเร็จการศึกษาแล้วหางานที่ตรง

กับสาขาที่เรียนมาได้น้อย อีกทั้งวัย ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ไม่เพียงพอทำให้ขาดความมั่นใจในการประกอบอาชีพ ด้านหลักสูตรการบริหารและการอบรมการเรียนการสอนพบว่า หลักสูตรขาดเป้าหมายที่แน่นอน การเรียนการสอนภาคปฏิบัติไม่สอดคล้องกับทฤษฎี อีกทั้งไม่สามารถปฏิบัติได้จริง การเรียนจึงไม่ค่อยประสบผลสำเร็จ ด้านสื่อ อุปกรณ์ ความเหมาะสมของโรงเรียนพบว่า ส่วนใหญ่ขาดแคลนสื่อและอุปกรณ์สำหรับการเรียนการสอนวิชาเกษตรและพื้นที่ส่วนใหญ่ไม่เพียงพอ อาจารย์เกษตรขาดความร่วมมือจากนักเรียน ผู้ปกครอง หน่วยงานของรัฐและเอกชน ขาดการส่งเสริมจากผู้บริหารและเพื่อนร่วมงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาของ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยทำการศึกษาในกลุ่มครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนทั้งหมด 55 โรงเรียน รวมครูเกษตรทั้งหมด 136 คน

3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามเพื่อการศึกษาและ วิจัยเรื่อง ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับ มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ลักษณะแบบสอบถามที่ใช้มี 2 แบบ แบบสอบถามชนิดปลายปิดและชนิดปลายเปิดซึ่งมีทั้งหมด 46 ข้อ โดยถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม สภาพทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร ปัญหาเกี่ยวกับการ จัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนของครูเกษตร ตลอดจนข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วไปของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร

3.2.2 วิธีการสร้างและลักษณะแบบสอบถาม

1) ผู้วิจัยได้ศึกษาลักษณะพื้นฐานและข้อมูลพื้นฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้แก่ จำนวนครู-อาจารย์ที่สอนวิชา เกษตร จำนวนโรงเรียน และที่อยู่ของโรงเรียนต่าง ๆ ตลอดจนศึกษารายงานการวิจัยและ เอกสารที่เกี่ยวข้อง

2) นำข้อมูลมาสร้างแบบสอบถาม โดยได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา ปัญหาพิเศษ

3) จากนั้นได้มีการประชุมนำแบบสอบถามของผู้ทำการวิจัยแต่ละคนที่ทำการวิจัยเรื่องนี้มารวมกัน แล้วจึงสร้างเป็นแบบสอบถามมาตรฐานเดียวกันให้ผู้ทำการวิจัยนำไปใช้ในจังหวัดที่ทำการวิจัยอยู่

3.2.3 การทดสอบแบบสอบถาม

งานวิจัยชุดนี้ได้ผ่านการพิจารณา และแก้ไขปรับปรุงจากคณาจารย์ ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

3.2.4 วิธีการดำเนินการส่งแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มประชากรที่ทำการวิจัย ได้แก่ ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดนครศรีธรรมราช โดย

1) ได้ติดต่อบริษัทสื่อราชการจากคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อขอความอนุเคราะห์จากสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ออกหนังสือราชการส่งไปยังผู้บริหารโรงเรียนที่ท่านรับผิดชอบ เพื่อขอความร่วมมือและขออนุญาตให้ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรช่วยกรอกแบบสอบถาม

2) สำหรับการดำเนินการส่งแบบสอบถามนั้น ได้รับความอนุเคราะห์จากทางภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ดำเนินการส่งแบบสอบถามไปยังสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช

3) นับวัน เวลา กับสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อที่จะรับแบบสอบถามกลับคืน โดยทางโรงเรียนต่างๆส่งแบบสอบถามมายังสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช แล้วผู้ทำการวิจัยไปรับแบบสอบถามคืนที่สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราชด้วยตนเอง โดยดำเนินการในระหว่างวันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2538 ถึงวันที่ 30 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2538 ซึ่งจำนวนแบบสอบถามที่ส่งมีจำนวนทั้งหมด 136 ชุด ได้รับกลับคืน 71 ชุด คิดเป็นร้อยละ 52.20

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัย

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร
3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร
4. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร
5. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วไปของครู-อาจารย์

ผู้สอนวิชาเกษตร

เมื่อรวบรวมแบบสอบถามเสร็จแล้ว นำข้อมูลที่ได้ในแต่ละรายการมากรอกลงในตารางข้อมูลดิบ แล้วจึงดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. นำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่ของข้อมูล
2. นำข้อมูลที่ได้มาหาค่าร้อยละ โดยใช้สูตร

$$\text{ร้อยละ} = \frac{X}{N} \times 100$$

กำหนดให้

$$X = \text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละตัวเลือก}$$

$$N = \text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด}$$

4.2 ผลการวิจัย

สถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 แสดงสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	60	84.5
หญิง	11	15.5
อายุ (ปี)		
25-30	2	2.82
31-36	25	35.20
37-42	27	38.03
43-48	15	21.13
49-54	2	2.82
ศาสนา		
พุทธ	69	97.2
อิสลาม	2	2.8
สถานการณ์การสมรส		
โสด	12	16.90
สมรส	59	83.10
อายุราชการ (ปี)		
1-5	4	5.63
6-10	14	19.72
11-14	27	38.03
15-19	19	26.76

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 แสดงสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
20-25	7	9.86
ระดับการศึกษา		
อนุปริญญา	5	7.04
ปริญญาตรี	66	92.96
วุฒิการศึกษา		
ป.กศ.สูง	3	4.23
ปวส.	2	2.82
วท.บ	23	32.40
สส.บ	13	18.30
ศศ.บ	1	1.41
ค.บ.	29	40.84
วิชาเอก		
เกษตรศาสตร์	34	47.89
ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์	14	19.72
ศึกษาเกษตร	11	15.49
พืชศาสตร์	5	7.04
สัตวศาสตร์	4	5.63
เทคโนโลยีการเกษตร	3	4.23
ตำแหน่งในปัจจุบัน		
อาจารย์ 1	24	33.80
อาจารย์ 2	47	66.20

ตารางที่ 1 แสดงสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ประสบการณ์การสอนวิชาเกษตร		
1 - 5 ปี	5	7.04
6 - 10 ปี	14	19.72
11 - 15 ปี	33	46.48
16 - 20 ปี	17	23.94
21 - 25 ปี	2	2.82
หน้าที่อื่นนอกเหนือจากการสอน (ความถี่)		
ครูประจำชั้น	49	-
ทำงานธุรการ	15	-
แนะแนว	8	-
ฝ่ายปกครอง	15	-
ฝ่ายวิชาการ	12	-
ฝ่ายกิจกรรมนักเรียน	8	-
ฝ่ายอาคารสถานที่	4	-
ฝ่ายบริหาร	3	-
ฝ่ายวางแผนและพัฒนา	2	-
จำนวนคาบ/สัปดาห์ที่สอนในภาคเรียนนี้		
4 - 8	2	2.82
9 - 13	15	21.13
14 - 18	38	53.52
19 - 23	14	19.72
24 - 28	2	2.82

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 แสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
วิชาที่สอน (ความถี่)		
การเลี้ยงสัตว์ปีก	10	-
การเลี้ยงสัตว์เล็ก	9	-
การเลี้ยงสัตว์น้ำ	7	-
การงานพื้นฐานอาชีพ	26	-
การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ	33	-
การปลูกพืชผัก	25	-
การปลูกไม้ผล	14	-
การปลูกพืชไร่	10	-
โครงการ	31	-
วิชาที่สอนในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา (ยกเว้นในภาคเรียนนี้) (ความถี่)		
วิชาสามัญ	5	-
การงานพื้นฐานอาชีพ	20	-
การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ	34	-
การปลูกพืชผัก	19	-
การปลูกไม้ผล	14	-
การปลูกพืชไร่	9	-
การเลี้ยงสัตว์เล็ก	10	-
การเลี้ยงสัตว์น้ำ	8	-
ธุรกิจเกษตร	12	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 แสดงสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
การเลี้ยงสัตว์ปีก	8	-
โครงการเกษตร	7	-
บริการงานเกษตร	3	-
อื่นๆ	9	-
ดินและปุ๋ย	4	-
การผลิตอาหารสัตว์	4	-
ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	1	-
การสอนข้าราชการเดิม		
ข้าราชการ	65	92.96
ไม่ข้าราชการ	6	7.04
สาเหตุที่ต้องสอนวิชาอื่นนอกเหนือจากวิชาเกษตร		
จำนวนครูสอนวิชาอื่นไม่พอ	34	47.89
มีความสามารถในการสอนวิชานั้นอย่างดี	18	25.35
โรงเรียนเปิดสอนวิชาเกษตรน้อย	8	11.27
ไม่เคยสอนวิชาอื่นเลย	11	15.49
จำนวนคาบเฉลี่ยต่อสัปดาห์ในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา		
10 - 13	2	2.82
14 - 17	31	43.66
18 - 21	32	45.07
22 - 25	5	7.04
26 - 29	1	1.41

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 แสดงสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนคาบ/สัปดาห์ที่สอนมากที่สุด		
14 - 17	14	19.72
18 - 21	27	38.03
22 - 25	24	33.80
มากกว่า 25	5	7.04
จำนวนคาบ/สัปดาห์ที่สอนน้อยที่สุด		
8 - 11	8	11.27
12 - 15	31	43.66
16 - 19	28	39.44
20 - 23	4	5.63
ความเหมาะสมของจำนวนคาบ/สัปดาห์		
มากเกินไป	5	7.04
ค่อนข้างมาก	14	19.72
เหมาะสมแล้ว	47	66.20
น้อยเกินไป	5	7.04
จำนวนคาบการสอน/สัปดาห์ที่สามารถปฏิบัติงาน ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพมากที่สุด		
8 - 11	2	2.82
12 - 15	15	21.12
16 - 18	52	73.24
20 - 23	2	2.82

ตารางที่ 1 แสดงสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
การเข้ารับการฝึกอบรมด้านการสอน		
ไม่เคย	32	45.07
เคย	39	54.93
เคยได้รับการฝึกอบรมด้านการสอน (ความถี่)		
การทำแผนการสอน	13	-
การผลิตสื่อและการใช้สื่อการสอน	6	-
การวัดและประเมินผล	5	-
เทคนิคการสอน	10	-
การทำจุดประสงค์การเรียนรู้	5	-
การเข้ารับการฝึกอบรมด้านการเกษตร		
ไม่เคย	35	49.30
เคย	36	50.70
การปลูกไม้ผล	2	-
การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ	8	-
การเพาะเห็ด	6	-
การเพาะเลี้ยงปลาน้ำจืด	5	-
การเลี้ยงสุกร	3	-
การแปรรูปผลิตผลเกษตร	4	-
เกษตรธรรมชาติ	2	-
การผลิตปุ๋ยหมัก	2	-
การเกษตรผสมผสาน	1	-
การเพาะเลี้ยงกุ้งกุลาดำ	1	-

ตารางที่ 1 แสดงสภาวะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ระบุ	2	-
การเข้ารับการฝึกอบรมครั้งสุดท้าย		
ไม่ถึง 1 ปี	10	14.08
1 ปี	9	12.68
2 ปี	9	12.68
3 ปี	3	4.23
4 ปี	4	5.63
5 ปี	2	2.82
เกินกว่า 5 ปี	16	22.54
ไม่ระบุ	18	25.35

ตารางที่ 1 แสดงสภาวะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า

1. เพศ ผลการวิจัย พบว่า ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษาของจังหวัด นครศรีธรรมราช ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 84.5 และเพศหญิงร้อยละ 15.5
2. อายุ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุอยู่ในช่วง 37 - 42 ปี มากที่สุด รองลงมาอายุ 31 - 36 ปี คิดเป็นร้อยละ 38.03 และ 35.20 ตามลำดับ
3. ศาสนา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเกือบทั้งหมดนับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ 97.20 มีผู้นับถือศาสนาอิสลามน้อย คิดเป็นร้อยละ 2.80
4. สถานภาพสมรส พบว่าส่วนใหญ่สมรสแล้ว คิดเป็นร้อยละ 83.10 และเป็นโสดร้อยละ 16.90

5.อายุราชการ พบว่ามีอายุราชการระหว่าง 11-14 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.03 รองลงมาอายุราชการ 15-19 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.76และมีอายุราชการน้อยที่สุดในช่วง 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 5.63

6.ระดับการศึกษา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเกือบทั้งหมดจบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 92.96 และจบการศึกษาระดับอนุปริญญาน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 7.04

-วุฒิการศึกษา พบว่ามีผู้จบวุฒิ ค.บ.มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.84 และจบวุฒิสศ.บ.น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.41

-วิชาเอก พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามจบเอกเกษตรศาสตร์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47.89 รองลงมาวิชาเอกส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 19.72และศึกษาเกษตร ร้อยละ 15.49 และจบวิชาเอกเทคโนโลยีการเกษตรน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.23

7.ตำแหน่งในปัจจุบัน พบว่าส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 2 คิดเป็นร้อยละ 66.20 และตำแหน่งอาจารย์ 1 มีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.80

8.ประสบการณ์การสอนวิชาเกษตร พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์การสอนมาเป็นเวลา 9-15 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.48 รองลงมา 16-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.94 ประสบการณ์การสอนน้อยที่สุด 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 7.04

9.หน้าที่อื่นนอกเหนือจากการสอน พบว่าส่วนใหญ่เป็นครูประจำชั้น (ความถี่ = 49) รองลงมาเป็นฝ่ายธุรการและฝ่ายปกครอง (ความถี่ = 15)

10.จำนวนคาบการสอน/สัปดาห์ที่สอนในภาคเรียนนี้ ส่วนใหญ่สอน 14-18 คาบ คิดเป็นร้อยละ 53.52 และจำนวนคาบที่สอนน้อยที่สุดคือ 4-8 คาบคิดเป็นร้อยละ 2.82 วิชาที่สอนมากที่สุดคือ วิชาไม้ดอกไม้ประดับ (ความถี่ = 33) รองลงมาเป็นวิชาโครงงาน (ความถี่ = 31)

11.ในรอบ 3 ปีการศึกษานี้ (ไม่รวมในภาคเรียนนี้)พบว่าสอนวิชาการปลูกไม้ดอกไม้ประดับมากที่สุด (ความถี่=34) รองลงมาเป็นวิชาการปลูกพืชผัก (ความถี่=20)วิชาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีผู้สอนน้อยที่สุด (ความถี่=1)

12.การสอนซ้ำรายวิชาเดิม พบว่าส่วนใหญ่สอนซ้ำรายวิชาเดิม คิดเป็นร้อยละ 92.96 และมีผู้ไม่สอนซ้ำเลยน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 7.04

13.การสอนวิชาอื่นนอกเหนือจากวิชาเกษตร พบว่ามีสาเหตุมาจากจำนวนครูสอนวิชาอื่นไม่พอ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47.89 รองลงมา ครูมีความสามารถในการสอนวิชานั้นเป็น

อย่างคี่ คิดเป็นร้อยละ 25.35 และมีสาเหตุมาจากโรงเรียนเปิดสอนวิชาเกษตรน้อยน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 11.27

14. จำนวนคาบ/สัปดาห์เฉลี่ยในรอบ 3 ปีการศึกษา พบว่าสอน 18-21 คาบ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.07 และรองลงมา 14-17 คาบ คิดเป็นร้อยละ 43.66

ภาคเรียนที่มีการสอนมากที่สุด คือ 18-21 คาบ คิดเป็นร้อยละ 38.03 รองลงมา 22-25 คาบ คิดเป็นร้อยละ 33.80

ภาคเรียนที่มีการสอนน้อยที่สุด พบว่า จำนวนคาบที่สอนมากที่สุดคือ 12-15 คาบ คิดเป็นร้อยละ 43.66 รองลงมา 16-19 คาบ คิดเป็นร้อยละ 39.44

15. ความเหมาะสมของจำนวนคาบการสอน/สัปดาห์พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความเห็นว่าเหมาะสมแล้ว คิดเป็นร้อยละ 66.20 รองลงมาค่อนข้างมาก คิดเป็นร้อยละ 19.72

16. จำนวนคาบ/สัปดาห์ที่สามารถปฏิบัติงานได้ผลดีและมีประสิทธิภาพมากที่สุด พบว่าจำนวนคาบที่เหมาะสมอยู่ในช่วง 16-19 คาบเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 73.24

17. การฝึกอบรมด้านการสอน ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามเคยได้รับการฝึกอบรมด้านการสอน คิดเป็นร้อยละ 54.93 และไม่เคยฝึกอบรมด้านการสอน คิดเป็นร้อยละ 45.07

ผู้ที่เคยได้รับการฝึกอบรมด้านการสอน พบว่ามีการฝึกอบรมด้านการทำแผนการสอนมากที่สุด (ความถี่=13) รองลงมาเทคนิคการสอน (ความถี่=10) และฝึกอบรมการทำจุดประสงค์การเรียนรู้อีกกับการวัดและประเมินผลน้อยที่สุดในจำนวนเท่ากัน (ความถี่ = 5)

18. การฝึกอบรมทางด้านการเกษตร พบว่าส่วนใหญ่เคยได้รับการฝึกอบรม คิดเป็นร้อยละ 50.70 และไม่เคยได้รับการฝึกอบรม คิดเป็นร้อยละ 49.30

การฝึกอบรมด้านการเกษตร พบว่า มีการฝึกอบรมในเรื่องการปลูกไม้ดอกไม้ประดับมากที่สุด (ความถี่=8) รองลงมาคือการเพาะเห็ด (ความถี่ = 6) และน้อยที่สุดในเรื่องการเกษตรผสมผสานและการเพาะเลี้ยงกิ้งก่าดำ (ความถี่ = 1)

19. การเข้ารับการฝึกอบรมครั้งสุดท้าย พบว่าส่วนใหญ่เคยได้รับการฝึกอบรมครั้งสุดท้ายเกินกว่า 5 ปี รองลงมาไม่ถึงหนึ่งปีและมีการฝึกอบรมครั้งสุดท้ายเมื่อ 3 ปี น้อยที่สุด

สภาพทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

ตารางที่ 2.1 สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
การคัดเลือกนักเรียนให้เรียนวิชาเกษตร		
การให้นักเรียนเสนอชื่อวิชาที่จะเรียนได้ อย่างเสรี	5	7.04
โรงเรียนกำหนดรายวิชาที่จะเปิดสอนแล้ว ให้นักเรียนเลือก	58	81.69
โรงเรียนกำหนดรายวิชาและแบ่งนักเรียน ตามความเหมาะสม	8	11.27
ความตั้งใจเรียนของนักเรียน		
ตั้งใจมาก	7	9.86
ตั้งใจแต่ไม่มากนัก	39	54.93
ไม่ค่อยตั้งใจ	22	30.98
ไม่ตั้งใจเลย	3	4.23
ขนาดของกลุ่มนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตร		
กลุ่มใหญ่เกินไป	11	15.49
ค่อนข้างใหญ่	14	19.72
ขนาดเหมาะสมแล้ว	41	57.75
กลุ่มค่อนข้างเล็ก	5	7.04
ขนาดกลุ่มนักเรียนที่เหมาะสมในการฝึกภาค ปฏิบัติ		
ไม่เกินกลุ่มละ 10 คน	3	4.23

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.1 สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกินกลุ่มละ 20 คน	35	49.30
กลุ่มละ 20 - 30 คน	31	43.66
กลุ่มละ 30 - 40 คน	2	2.81
การมีห้องเรียนวิชาเกษตรโดยเฉพาะ		
มี	33	46.48
ไม่มี (ความถี่)	38	53.52
ห้องเรียนทั่วไปที่ว่าง	19	-
ใต้อาคารเรียน	3	-
ใต้ต้นไม้	8	-
อาคารชั่วคราว	3	-
แปลงปฏิบัติงานเกษตร	2	-
อาคารฝึกงาน	1	-
ไม่ระบุ	2	-
การจัดพื้นที่หรือสถานที่ปฏิบัติงาน		
จัด	55	77.46
ไม่จัด (ความถี่)	16	22.54
ไม่มีพื้นที่ปฏิบัติงาน	9	-
พื้นที่อยู่ห่างไกลจากโรงเรียน	2	-
ปัญหาพื้นที่ของโรงเรียนกับชาวบ้าน	1	-
ไม่ระบุ	4	-
การแก้ปัญหากรณีโรงเรียนไม่จัดสถานที่ฝึกปฏิบัติงานให้ (ความถี่)		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.1 สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
การแก้ปัญหากรณีโรงเรียนไม่จัดสถานที่ฝึกปฏิบัติงานให้ (ความถี่)		
ครูจัดสถานที่เรียนเองตามความเหมาะสม	13	-
สอนแบบสาธิต	2	-
นำนักเรียนไปศึกษาดูงานนอกสถานที่	4	-
ปลูกพืชในภาชนะ	4	-
ฝึกภาคปฏิบัติจำลองในห้องเรียน	2	-
ใช้ที่สาธารณะประโยชน์ของหมู่บ้าน	4	-
จัดโครงการเกษตรภาคใต้การนิเทศ	1	-
ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติที่บ้าน	15	-
โรงเรียนได้จัดสถานที่ฝึกปฏิบัติงานวิชาเกษตร		
กลุ่มวิชาทางด้านพืช (ความถี่)		
น้อยกว่า 1 งาน	14	-
1 - 3 งาน	20	-
1 - 3 ไร่	39	-
3 - 5 ไร่	4	-
มากกว่า 5 ไร่	7	-
กลุ่มวิชาทางด้านสัตว์		
น้อยกว่า 1 งาน	4	-
1 - 3 งาน	3	-
1 - 3 ไร่	6	-
3 - 5 ไร่	1	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.1 สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
มากกว่า 5 ไร่	2	-
กลุ่มวิชาประมง		
น้อยกว่า 1 งาน	1	-
1 - 3 งาน	1	-
1 - 3 ไร่	3	-
3 - 5 ไร่	2	-
มากกว่า 5 ไร่	1	-
กลุ่มวิชาอื่นๆ		
น้อยกว่า 1งาน	2	-
1 - 3 งาน	3	-
1 - 3 ไร่	9	-
3 - 5 ไร่	-	-
มากกว่า 5 ไร่	2	-
การกำหนดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอน (ความถี่)		
จัดเตรียมเองโดยภาควิเคราะห์หลักสูตร และรวบรวมเนื้อหาจากแหล่งต่างๆ	53	-
ใช้เนื้อหาตามคู่มือการสอนแนะนำ	15	-
สอนเนื้อหาตามหนังสือเรียน	9	-
การเตรียมการสอน (ความถี่)		
กำหนดแผนการสอนล่วงหน้าตลอดภาค เรียนและทำแผนการสอนเป็นรายคาบ	51	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.1 สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ทำแผนการสอนตามเนื้อหาในหนังสือเรียน	16	-
เปลี่ยนแผนการสอนตามเหตุการณ์	1	-
ไม่ระบุ	3	-
การจัดซื้อวัสดุฝึกวิชาเกษตร (ความถี่)		
ซื้อซื้อได้ตลอดปีโดยใช้งบรายการศึกษา	11	-
ทำโครงการเสนอตามปีงบประมาณ/ปีการศึกษาเพื่อขออนุมัติผู้บริหารโรงเรียนก่อน	60	-
ใช้งบเงินหมุนเวียนรายได้ในหมวดวิชา	7	-
เก็บเงินจากนักเรียนแล้วแบ่งผลผลิตคืน	9	-
นักเรียน		
สื่อและอุปกรณ์การสอนที่ใช้มากที่สุด (ความถี่)		
ของจริง	27	-
สไลด์	4	-
เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ	1	-
รูปภาพ	12	-
วีดีโอ	2	-
เครื่องมือเกษตร	14	-
ตำราและเอกสารการสอน	8	-
ไม่ระบุ	3	-
สาเหตุที่ใช้มาก		
นักเรียนสนใจ และเข้าใจง่าย	19	26.76
ไม่มีสื่อที่เหมาะสมมากกว่านี้	4	5.63

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.1 สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงเกิดทักษะ	17	23.94
เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น	4	5.63
มีเครื่องมืออยู่แล้ว	6	8.45
ไม่มีสถานที่ปฏิบัติจริง	4	5.63
หาง่าย ราคาถูก	9	12.68
ใช้สะดวก	5	7.04
ไม่ระบุ	3	4.22

สภาพการจัดการเรียนการสอน ดังแสดงตารางที่ 2 สามารถสรุปได้ดังนี้

1. การคัดเลือกนักเรียนให้เข้าเรียนวิชาเกษตร ผลการวิจัย พบว่า ส่วนใหญ่โรงเรียนกำหนดวิชาที่จะเปิดสอนแล้วให้นักเรียนเลือก คิดเป็นร้อยละ 81.69 รองลงมาให้โรงเรียนกำหนดรายวิชาและแบ่งนักเรียนตามความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 11.27 และให้นักเรียนเสนอชื่อวิชาที่จะเรียนได้อย่างเสรีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 7.04

2. ความตั้งใจเรียนของนักเรียน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ตั้งใจแต่ไม่มากนัก คิดเป็นร้อยละ 54.93 และนักเรียนไม่ตั้งใจเรียนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.232

3. ขนาดของกลุ่มนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตร พบว่าส่วนใหญ่เห็นว่าเหมาะสมดีแล้ว คิดเป็นร้อยละ 57.75 และกลุ่มค่อนข้างเล็ก น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 7.04

4. ขนาดของกลุ่มนักเรียนที่เหมาะสม ในการฝึกภาคปฏิบัติ ผลการวิจัยพบว่า กำหนดกลุ่มจะไม่เกิน 20 คนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 49.30 รองลงมากลุ่มละ 20-30 คน คิดเป็นร้อยละ 43.66 และน้อยที่สุด คือ กลุ่มละ 30-40 คน คิดเป็นร้อยละ 2.81

5. ห้องเรียนวิชาเกษตร พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีห้องเรียนเกษตรโดยเฉพาะ คิดเป็นร้อยละ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ละ 53.52 และมีห้องเรียนเกษตรคิดเป็นร้อยละ 46.48

กรณีไม่มีห้องเรียนเกษตร พบว่าจะใช้ห้องเรียนทั่วไปที่ว่างมากที่สุด (ความถี่=19) รองลงมา สอนที่ร่มใต้ต้นไม้(ความถี่=8)และใช้อาคารฝึกงานน้อยที่สุด (ความถี่=1)

6. การจัดพื้นที่หรือสถานที่ฝึกปฏิบัติงานเกษตร พบว่า ส่วนใหญ่ทางโรงเรียนจะจัดให้ คิดเป็นร้อยละ 77.46 และไม่จัดให้ คิดเป็นร้อยละ 22.54

กรณีที่ทางโรงเรียนไม่จัดพื้นที่หรือสถานที่ฝึกปฏิบัติงานเกษตรให้ พบว่า ส่วนใหญ่มีสาเหตุจากโรงเรียนไม่มีพื้นที่ฝึกปฏิบัติงานเกษตร (ความถี่ = 9) และปัญหาพื้นที่ของโรงเรียนกับชาวบ้านน้อยที่สุด (ความถี่ = 1)

7. การแก้ปัญหากรณีโรงเรียนไม่จัดสถานที่ฝึกปฏิบัติงานให้ พบว่าแก้ปัญหาโดยการใช้ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติที่บ้านมากที่สุด(ความถี่=15) รองลงมา คือ จัดหาสถานที่เรียนเองตามความเหมาะสม (ความถี่ = 13)และน้อยที่สุด คือ การจัดทำโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ (ความถี่ = 1)

9. กรณีโรงเรียนจัดสถานที่ฝึกปฏิบัติงานให้ พบว่าส่วนใหญ่ทางโรงเรียนจัดพื้นที่ให้ประมาณ 1-3 ไร่

10. การกำหนดเนื้อหาการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่าส่วนใหญ่จัดเตรียมเองโดยภาควิเคราะห์หลักสูตรและรวบรวมเนื้อหาจากแหล่งต่างๆ (ความถี่ = 53) รองลงมาคือ ใช้เนื้อหาตามคู่มือการสอนแนะนำ(ความถี่ = 15)และสอนเนื้อหาตามหนังสือน้อยที่สุด (ความถี่=9)

11. การเตรียมการสอน พบว่าส่วนใหญ่จัดทำแผนการสอนล่วงหน้าตลอดภาคเรียนและทำแผนการสอนเป็นรายคาบ คิดเป็นร้อยละ 71.83 และมีการเปลี่ยนแปลงแผนการสอนตามเหตุการณ์น้อยที่สุด

12. การจัดซื้อวัสดุฝึกวิชาเกษตร พบว่าส่วนใหญ่ทำโครงการเสนอตามปีงบประมาณ/ปีการศึกษาเพื่อขออนุมัติผู้บริหารโรงเรียนก่อน (ความถี่=60) รองลงมา ขอซื้อได้ตลอดโดยใช้เงินบำรุงการศึกษา (ความถี่=11)และเก็บเงินจากนักเรียนแล้วแบ่งผลผลิตคืนนักเรียน (ความถี่=9) ตามลำดับและใช้เงินหมุนเวียนรายสัปดาห์ได้หมุนเวียนของหมวดวิชาน้อยที่สุด (ความถี่ =7)

13. สื่อและอุปกรณ์การสอนที่ใช้มากที่สุด ส่วนใหญ่พบว่ามีการใช้ของจริงมากที่สุด (ความถี่ = 27) รองลงมาเป็นอุปกรณ์การเกษตร (ความถี่ = 14) และใช้เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะน้อยที่สุด (ความถี่ =1)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สาเหตุที่มีการใช้สื่อมาก ผลการวิจัย พบว่า ทำให้นักเรียนมีความสนใจมากขึ้น นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้เร็ว เข้าใจง่าย มากที่สุด (ความถี่ = 19) รองลงมา คือทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง เกิดทักษะ (ความถี่ = 17) และน้อยที่สุดคือมีความเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นและไม่มีสถานที่ปฏิบัติงาน ในจำนวนเท่ากัน (ความถี่ = 4)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**ตารางที่ 2.2 การจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่มีผลต่อความสนใจเรียนวิชาเกษตร
ของนักเรียน**

รายการ	ลำดับความสำคัญ				
	1	2	3	4	5
อันดับความสำคัญที่มีผลต่อความสนใจเรียน					
1. การสนับสนุนวิชาเกษตรของผู้บริหาร	12	10	12	9	5
2. ความพร้อมด้านอุปกรณ์ อาคารสถานที่	24	9	8	5	5
3. ความพร้อมของครูผู้สอน	4	9	11	12	6
4. วิธีสอนของครูเกษตร	3	10	7	11	12
5. บุคลิกภาพของครูเกษตร	2	2	4	2	4
6. สภาพท้องถิ่น	14	15	11	9	8
7. ผลงานด้านการเกษตรของโรงเรียน	2	4	7	9	13
8. นักเรียนรุ่นก่อนๆ	-	-	-	2	-
9. ความมุ่งหวังในการเรียนต่อของ นักเรียน	1	3	3	3	4
10. ความสนใจของประชาชนและผู้ปกครอง	-	1	2	1	1
11. ความร่วมมือและเจตคติของบุคลากร อื่นๆในโรงเรียน	2	1	1	2	3

จากตารางที่ 2.2 การจัดลำดับสาเหตุที่มีผลต่อความสนใจเรียนวิชาเกษตร สรุปได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 ความพร้อมด้านอุปกรณ์ อาคารสถานที่

ลำดับที่ 2 สภาพของท้องถิ่น

ลำดับที่ 3 การสนับสนุนวิชาเกษตรของผู้บริหาร

ลำดับที่ 4 ความพร้อมของครูผู้สอน

ลำดับที่ 5 ผลงานด้านการเกษตรของโรงเรียน

ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร

ตารางที่ 3 ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ความต้องการปรับปรุงตนเองเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน		
ไม่ต้องการ	1	1.40
ต้องการ (ความถี่)	70	98.60
ความรู้และทักษะในด้านการสอน	41	-
ความรู้และทักษะทางการเกษตร	60	-
พัฒนาด้านบุคลิกภาพ	25	-
ความต้องการรับการฝึกอบรมด้านการสอน		
ไม่ต้องการ	1	1.40
ต้องการ (ความถี่)	70	98.60
เทคนิควิธีสอน	43	-
การวัดและประเมินผลการสอน	23	-
การทำแผนการสอน	38	-
การวิเคราะห์หลักสูตร	30	-
การใช้และการผลิตสื่อการสอน	49	-
จิตวิทยาวัยรุ่น	23	-
การผลิตชุดการเรียนด้วยตนเอง	48	-
ความต้องการรับการฝึกอบรมความรู้และทักษะเกษตรเพิ่มเติม		
ไม่ต้องการ	2	2.82

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ความต้องการรับการฝึกอบรมความรู้และทักษะ เกษตรกรเพิ่มเติม		
ไม่ต้องการ	2	2.82
ต้องการ (ความถี่)	69	97.18
เทคนิคการขยายพันธุ์พืช	12	-
การปลูกไม้ผลเศรษฐกิจ	4	-
เทคนิคการจัดสวน	8	-
การปลูกพืชไร่เศรษฐกิจ	3	-
ฮอว์โมเนพืช	1	-
การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ	9	-
การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ	6	-
เทคนิคการเพาะเห็ด	4	-
เกษตรกรรมชาติ	1	-
วิชาการเกษตรแผนใหม่	5	-
การเลี้ยงสัตว์ปีก	4	-
การเลี้ยงสุกร	5	-
การเลี้ยงสัตว์น้ำ	4	-
การแปรรูปผลิตผลเกษตร	3	-
ความต้องการปรับปรุงบุคลิกภาพ (ความถี่)		
การพูด	48	-
การแต่งกาย	11	-
กรีฑาท่าทาง	13	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
มนุษยสัมพันธ์	27	-
ความกระตือรือร้น	19	-
ไม่ต้องการ	5	-
ความต้องการศึกษาต่อ		
ไม่ต้องการ	23	32.39
ต้องการ (ความถนัด)	48	67.61
ปริญญาตรี	2	-
- สัตวศาสตร์	1	-
- ชีววิทยา	1	-
ปริญญาโท	46	-
- พืชศาสตร์	9	-
- สัตวศาสตร์	7	-
- ศึกษาเกษตร	10	-
- ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์	4	-
- บริหาร	6	-
- การจัดการ	3	-
- ช่างเกษตร	1	-
- ปฐพี	1	-
- การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ	1	-
- พืชสวน	4	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ต้องการให้โรงเรียนแก้ปัญหาเกี่ยวกับห้องเรียนและสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน (ความถี่)		
จัดพื้นที่ปฏิบัติงานเกษตรให้เพียงพอและเหมาะสม	30	-
มีห้องเรียนสำหรับวิชาเกษตรโดยเฉพาะ	25	-
จัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ให้เพียงพอและทันสมัย	5	-
จัดทำระบบน้ำและหาแหล่งน้ำให้เพียงพอ	9	-
จัดให้นักเรียนไปฝึกงานนอกสถานที่	1	-
จัดนักรการภารโรงประจำหมวดเกษตร	1	-
สื่อและอุปกรณ์การสอนที่ต้องการมากที่สุด		
ของจริง	8	1.27
สไลด์	12	16.90
วิดีโอ	15	21.13
รูปภาพ	5	7.04
เครื่องมือเกษตร (ช่าง)	14	19.72
อุปกรณ์การเกษตรทางด้านพืช	4	5.63
อุปกรณ์การเกษตรทางด้านสัตว์	4	5.63
ตำราและเอกสารการสอน	5	7.04
เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ	1	1.14
ไม้ระบ	3	4.22
ความต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนด้านการเรียนการสอนวิชาเกษตร (ความถี่)		
จัดสรรงบประมาณให้เพียงพอตามความเหมาะสม	15	-
ให้ความสำคัญต่อวิชาเกษตร	17	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
จัดห้องเรียนเฉพาะวิชาเกษตร	6	-
จัดฝึกอบรมความรู้ทางด้านเกษตรบ่อข ๗	4	-
จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนให้มากขึ้น	2	-
ให้แนวนโยบายอย่างชัดเจน	3	-
จัดหาบุคลากรให้เพียงพอ	1	-
อำนวยความสะดวกพื้นที่และการจัดการอื่น ๆ	3	-
จัดหาวัสดุฝึกและเครื่องมือเกษตรให้เพียงพอ	10	-
การผลิตสื่อการเรียนการสอน	4	-
ความต้องการช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์ (ความถี่)		
จัดทำโครงการอบรมเทคนิคใหม่ ๆ อยู่เสมอ	13	-
ให้ค่าปรึกษาแนะนำ	10	-
จัดทำคู่มือการสอน	6	-
จัดแสดงผลงานและจำหน่ายผลผลิตของนักเรียน	2	-
จัดอบรมเทคนิคการสอนวิชาเกษตร	5	-
นิเทศอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	3	-
การผลิตสื่อการเรียนการสอน	2	-
ไม่ต้องการ	8	-

ตารางที่ 3 ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอน สรุปได้ดังนี้

1. ความต้องการปรับปรุงตนเองที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาเกษตร พบว่าส่วนใหญ่ต้องการปรับปรุงตนเองคิดเป็นร้อยละ 98.60 และไม่ต้องการน้อย คิดเป็นร้อยละ 1.40 มีผู้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต้องการปรับปรุงตนเองเกี่ยวกับความรู้และทักษะทางการเกษตรมากที่สุด (ความถี่ = 60) รองลงมาต้องการปรับปรุงความรู้และทักษะในด้านการสอน (ความถี่ = 47) และต้องการพัฒนาทางด้านบุคลิกภาพน้อยที่สุด (ความถี่ = 25)

2. ความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมด้านการสอน พบว่าส่วนใหญ่ต้องการฝึกอบรมด้านการสอน คิดเป็นร้อยละ 98.60 และไม่ต้องการคิดเป็นร้อยละ 1.40 มีผู้ต้องการการฝึกอบรมด้านการใช้และการผลิตสื่อมากที่สุด (ความถี่ = 49) รองลงมาต้องการอบรมการผลิตชุดการเรียนด้วยตนเอง (ความถี่ = 48) ต้องการฝึกอบรมเทคนิควิธีสอน (ความถี่ = 43) ตามลำดับ และมีความต้องการฝึกอบรมด้านจิตวิทยาวัยรุ่นน้อยที่สุด (ความถี่ = 23)

3. ความต้องการรับการฝึกอบรมด้านความรู้และทักษะเกษตรเพิ่มเติม พบว่าส่วนใหญ่ต้องการที่จะเข้ารับการฝึกอบรมด้านการเกษตรเพิ่มเติม คิดเป็นร้อยละ 97.18 และไม่ต้องการน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 2.82 มีผู้ต้องการรับการฝึกอบรมด้านเทคนิคการขยายพันธุ์พืชมากที่สุด (ความถี่ = 12) รองลงมาคือ การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ (ความถี่ = 9) และเทคนิคการจัดสวน (ความถี่ = 8) ตามลำดับ

4. ความต้องการปรับปรุงบุคลิกภาพ จากการศึกษาพบว่า มีผู้ต้องการปรับปรุงบุคลิกภาพด้านการพูดมากที่สุด (ความถี่ = 48) รองลงมาคือ มนุษยสัมพันธ์ (ความถี่ = 27) และต้องการปรับปรุงด้านการแต่งกายน้อยที่สุด (ความถี่ = 11) แต่มีผู้ไม่ต้องการปรับปรุงบุคลิกภาพเลย จำนวน 5 คน

5. ความต้องการศึกษาต่อ พบว่าส่วนใหญ่ต้องการที่จะศึกษาต่อคิดเป็นร้อยละ 67.61 และไม่ต้องการศึกษาต่อร้อยละ 32.39 ต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทมากที่สุด (ความถี่ = 46) และระดับปริญญาตรีน้อย (ความถี่ = 2) ต้องการศึกษาระดับปริญญาโทในสาขาวิชาเกษตรมากที่สุด (ความถี่ = 10) รองลงมาสาขาพืชศาสตร์ (ความถี่ = 9) และสาขาสัตวศาสตร์ (ความถี่ = 7) ตามลำดับ และสาขาวิชาที่เลือกเรียนน้อยที่สุด คือ สาขาช่างเกษตร ปรุณี และการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ ซึ่งมีจำนวนเท่ากัน (ความถี่ = 1) และความต้องการศึกษาระดับปริญญาตรีทางด้านสาขาสัตวศาสตร์และชีววิทยา มีจำนวนเท่ากัน (ความถี่ = 1)

6. ความต้องการให้โรงเรียนแก้ปัญหา เกี่ยวกับห้องเรียนและสถานที่ฝึกปฏิบัติงานพบว่า ส่วนใหญ่ต้องการให้โรงเรียนจัดพื้นที่ปฏิบัติงานเกษตรให้เพียงพอและเหมาะสม (ความถี่ = 30) รองลงมาต้องการให้จัดห้องเรียนสำหรับวิชาเกษตรโดยเฉพาะ (ความถี่ = 25) และต้องการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ให้จัดนักเรียนไปทัศนศึกษานอกสถานที่และจัดนักการภารโรงประจำหมวดเกษตรน้อยที่สุด (ความถี่ = 1)

7. สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ต้องการมากที่สุด พบว่าส่วนใหญ่ต้องการวีดีโอมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 21.13 รองลงมาเป็นเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตรและสไลด์ คิดเป็นร้อยละ 19.72 และ 16.90 ตามลำดับ ส่วนสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ต้องการน้อยที่สุดคือ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ คิดเป็นร้อยละ 1.41

8. ความต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนด้านการเรียนการสอนวิชาเกษตรพบว่าส่วนใหญ่ต้องการให้ผู้บริหารให้ความสำคัญต่อวิชาชีพเกษตร (ความถี่ = 17) รองลงมาต้องการให้ทางโรงเรียนจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอตามความเหมาะสม (ความถี่ = 15) และต้องการน้อยที่สุดคือการจัดบุคลากรให้เพียงพอ (ความถี่ = 1)

9. ความต้องการการช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์ พบว่า ต้องการให้ศึกษานิเทศก์จัดทำโครงการอบรมเทคนิคการเกษตรใหม่ ๆ มากที่สุด (ความถี่ = 13) รองลงมาต้องการให้ศึกษานิเทศก์ให้คำปรึกษาแนะนำ (ความถี่ = 10) และต้องการการช่วยเหลือน้อยที่สุดในเรื่องการจัดแสดงผลงานและจำหน่ายผลผลิตของนักเรียนและการผลิตสื่อการเรียนการสอน ซึ่งมีจำนวนเท่ากัน (ความถี่ = 2)

ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

ตารางที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ปัญหาด้านสถานที่ฝึกปฏิบัติงานวิชาเกษตร (ความถี่)		
พื้นที่ในการปฏิบัติงานเกษตรมีไม่เพียงพอ	23	-
พื้นที่เป็นกลุ่มน้ำขัง	9	-
ความอุดมสมบูรณ์ของดินและน้ำ	11	-
ขาดอุปกรณ์ในการฝึกปฏิบัติงาน	6	-
ถูกรบกวนจากบุคคลภายนอกและสัตว์เลี้ยง	6	-
ขาดยานพาหนะในการดำเนินงาน	2	-
พื้นที่ปฏิบัติงานอยู่ห่างไกลจากโรงเรียน	2	-
ไม่ระบุ	12	-
ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดเนื้อหาวิชา		
ไม่มี	40	56.34
มี	31	43.66
ขาดแหล่งค้นคว้า	2	-
ขาดตำราและคู่มือการสอน	24	-
จุดประสงค์รายวิชาไม่สอดคล้องกับท้องถิ่น	2	-
เนื้อหา กับปฏิบัติไม่สอดคล้องกัน	3	-
ปัญหาในการจัดหาวัสดุฝึกเกษตร		
ไม่มี	30	42.25
มี	41	57.75

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
วัสดุฝึกไม่มีเพียงพอและไม่ทันสมัย	9	-
งบประมาณมีจำกัด	7	-
วัสดุฝึกไม่มีในท้องถิ่น	12	-
การจัดซื้อล่าช้า	3	-
ไม่ระบุ	10	-
ปัญหาที่พบในการใช้สื่อและอุปกรณ์		
โรงเรียนไม่เคยมีสื่อชนิดนี้มาก่อน	3	-
มี แต่จำนวนไม่เพียงพอ	33	-
โรงเรียนขาดงบประมาณสำหรับการจัดซื้อ	19	-
มีสื่อและอุปกรณ์และขั้นตอนการเบิกใช้ยุ่งยาก	10	-
มีสื่อและอุปกรณ์ที่ชำรุดเสียหายเป็นส่วนใหญ่	20	-
สื่อและอุปกรณ์ที่มีมักสูญหายบ่อย ๆ เพราะไม่มี	17	-
อาคารหรือสถานที่เก็บให้ปลอดภัย		
การแก้ปัญหาการใช้สื่อและอุปกรณ์		
จัดงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอตามความจำเป็น	19	-
ให้ครู-อาจารย์จัดหาหรือผลิตสื่อการเรียนการสอนเอง	13	-
ให้นักเรียนช่วยเตรียมสื่อการเรียนการสอน	7	-
ให้ครู-อาจารย์ นักเรียนช่วยกันรับผิดชอบให้มากขึ้น	3	-
จัดหาวัสดุอุปกรณ์การสอนที่ทันสมัย	5	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
มีเจ้าหน้าที่เบิก-จ่ายเครื่องมือ	2	-
จัดทำห้องเก็บเครื่องมือเกษตร	3	-
นำวัสดุท้องถิ่นมาดัดแปลงใช้	1	-
ควรได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร	8	-
ไม่ระบุ	18	-

ตารางที่ 4 ปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร สรุปได้ดังนี้

1. ปัญหาด้านสถานที่ฝึกปฏิบัติงานวิชาเกษตร พบว่ามีปัญหาพื้นที่ในการปฏิบัติงานมีไม่เพียงพอมากที่สุด (ความถี่ = 23) รองลงมา เป็นปัญหาเรื่องความอุดมสมบูรณ์ของดินและน้ำ (ความถี่ = 11) และปัญหาเรื่องการขาดยานพาหนะในการดำเนินงาน กับพื้นที่ปฏิบัติงานอยู่ห่างไกลจากโรงเรียน เป็นปัญหาที่พบน้อยที่สุด (ความถี่ = 2)
2. ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดเนื้อหาวิชา พบว่าส่วนใหญ่จะไม่มีปัญหาคิดเป็นร้อยละ 56.34 และมีปัญหาคิดเป็นร้อยละ 43.66 กรณีที่มีปัญหาพบว่ามีปัญหาการขาดตำราและคู่มือการสอนมากที่สุด (ความถี่ = 24) และปัญหาที่พบน้อยที่สุดคือ ขาดแหล่งค้นคว้า และจุดประสงค์รายวิชาไม่สอดคล้องกับท้องถิ่น ซึ่งมีจำนวนเท่ากัน (ความถี่ = 2)
3. ปัญหาในการจัดหาวัสดุฝึกวิชาเกษตร พบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหาคิดเป็นร้อยละ 57.75 และไม่มีปัญหาคิดเป็นร้อยละ 42.25 ปัญหาที่พบส่วนใหญ่วัสดุฝึกหายากไม่มีในท้องถิ่น (ความถี่ = 12) รองลงมา วัสดุฝึกมีไม่เพียงพอและไม่ทันสมัย (ความถี่ = 9) ส่วนปัญหาที่พบน้อยที่สุดคือ การจัดซื้อวัสดุฝึกมีความล่าช้า (ความถี่ = 3)
4. ปัญหาที่พบในการใช้สื่อและอุปกรณ์ พบว่า มีสื่อและอุปกรณ์แต่มีจำนวนไม่เพียงพอมากที่สุด (ความถี่ = 33) รองลงมา มีสื่อและอุปกรณ์ที่ชำรุดเสียหายเป็นส่วนใหญ่ (ความถี่ = 20)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหาในการใช้สื่อและอุปกรณ์น้อยที่สุดคือ โรงเรียนไม่เคยมีสื่อชนิดนี้มาก่อน (ความถี่ = 3)

5. การแก้ปัญหาการใช้สื่อและอุปกรณ์ พบว่า ควรจัดงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอมากที่สุด รองลงมาให้ครู-อาจารย์ จัดหาหรือผลิตสื่อการเรียนการสอนเองและนำวัสดุท้องถิ่นมาดัดแปลงใช้น้อยที่สุด

ตารางที่ 5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร
สรุปได้ดังนี้

รายการ	จำนวน
1. ควรปรับปรุงให้โรงเรียนมีวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยและเพียงพอ	17
2. ควรปรับปรุงแผนการเรียนการสอนให้เป็นแบบแผนใหม่ที่สุด คล้องกับสภาพท้องถิ่นและการประกอบอาชีพในสภปัจจุบัน	12
3. การสอนวิชาเกษตรควรเน้นการฝึกภาคปฏิบัติให้มากกว่าภาคทฤษฎี	9
4. ทางโรงเรียนควรส่งเสริมให้นักเรียนได้เห็นถึงความสำคัญของวิชาชีพเกษตร	7
5. โรงเรียนควรจัดฝึกอบรมครูเกษตรบ่อยๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้	6
6. งบประมาณค่าใช้จ่ายต่างๆของหมวดวิชา/สาขาวิชาเกษตร ควรได้รับการพิจารณาเป็นกรณีพิเศษ	5
7. การจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรควรมีความหลากหลาย เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกเรียนได้ตามความถนัดและความสนใจ	5
8. ทางโรงเรียนควรจัดให้นักเรียนที่เรียนวิชาเกษตรได้ไปทัศนศึกษาดูงานนอกสถานที่	4
9. ควรจัดครูเกษตรให้ตรงกับความต้องการของโรงเรียน	3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร

รายการ	จำนวน
10. โรงเรียนควรจัดให้มีแปลงสาธิตการเกษตรโดยเฉพาะ	2
11. โรงเรียนควรจัดศูนย์วิชาชีพเกษตรกรรม เพื่อเป็นแหล่งค้นคว้า หาความรู้ของนักเรียน	2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพทั่วไปของครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชา
เกษตรในระดับมัธยมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียน
การสอนวิชาเกษตร ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนและข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะใน
การพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร ประชากรที่ใช้ศึกษาครั้งนี้คือ ครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชา
เกษตร ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ทั้งหมด 55 โรงเรียน จำนวนครูทั้งหมด
136 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัย
ได้ติดต่อขอหนังสือราชการจากคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ไปถึงสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด
นครศรีธรรมราช เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งทางสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด
ได้จัดส่งไปให้โรงเรียนมัธยมศึกษาต่างๆที่รับผิดชอบ และให้โรงเรียนต่างๆส่งกลับมายังสำนัก
งานสามัญศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช และผู้วิจัยดำเนินการรับแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง

5.1 สรุปผลการวิจัย

สภาพการของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง ซึ่งส่วนใหญ่มีอายุ
ระหว่าง 37-42 ปี และนับถือศาสนาพุทธเป็นส่วนใหญ่ และจบปริญญาตรีวุฒิ ค.บ. วิชาเอกเกษตร
ศาสตร์ มีอายุราชการอยู่ในช่วง 11-14 ปี ส่วนมากเป็นครูผู้สอนในหมวดเกษตรกรรม และหน้าที่
อื่น ๆ นอกเหนือจากการสอนส่วนใหญ่เป็นครูประจำชั้นและต้องสอนซ้ำในรายวิชาเดิมเกือบทั้งหมด
ส่วนใหญ่เคยได้รับการฝึกอบรมด้านการสอนและทางด้านเกษตร และได้รับการฝึกอบรมครั้ง
สุดท้ายเกินกว่า 5 ปี เป็นส่วนใหญ่

สภาพทั่วไปในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

ผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนคัดเลือกนักเรียนให้เรียนวิชาเกษตรโดยโรงเรียนกำหนด

รายวิชาที่จะเปิดสอนแล้วให้นักเรียนเลือกร้อยละ 81.69 ส่วนใหญ่นักเรียนตั้งใจเรียนแต่ไม่มากนัก ขนาดของกลุ่มนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตรพบว่ามีความเหมาะสมดีแล้ว ขนาดกลุ่มนักเรียนเรียนภาคปฏิบัติพบว่าส่วนใหญ่ ไม่เกินกลุ่มละ 20 คน แต่ส่วนใหญ่ไม่มีห้องเรียนเกษตรโดยเฉพาะ คิดเป็นร้อยละ 53.52 นิยมใช้ห้องเรียนทั่วไปที่ว่างแทน ส่วนพื้นที่ในการฝึกทางโรงเรือนจัดให้เป็นส่วนใหญ่วัดคิดเป็นร้อยละ 77.46 และจัดพื้นที่ให้ประมาณ 1-3 ไร่

สาเหตุที่โรงเรือนไม่จัดพื้นที่ฝึกภาคปฏิบัติให้เนื่องจากโรงเรือนไม่มีพื้นที่ปฏิบัติงานเกษตร ซึ่งแก้ปัญหาโดยการให้นักเรียนฝึกปฏิบัติที่บ้านเป็นส่วนใหญ่ รองลงมา จัดหาสถานที่เรียนเองตามความเหมาะสม การกำหนดเนื้อหาและกิจกรรมการสอนส่วนใหญ่จัดเตรียมโดยการวิเคราะห์หลักสูตรและรวบรวมเนื้อหาจากแหล่งต่าง ๆ รองลงมาใช้เนื้อหาตามคู่มือการสอนแนะนำ ส่วนการเตรียมการสอนทำโดยการทำแผนการสอนล่วงหน้าตลอดภาคเรียนและทำแผนการสอนเป็นรายคาบ การจัดซื้อวัสดุฝึกวิชาเกษตร ต้องทำโครงการเสนอตามปีงบประมาณ/ปีการศึกษา เพื่อขออนุมัติผู้บริหารโรงเรียนก่อน รองลงมาขอซื้อได้ตลอดโดยใช้เงินบำรุงการศึกษา สื่อและอุปกรณ์การสอนที่ใช้มากที่สุดคือของจริง เพราะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจมากขึ้น นักเรียนเข้าใจง่าย รองลงมา จะช่วยทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง และเกิดทักษะในการปฏิบัติงาน สาเหตุที่มีผลต่อความสนใจเรียนวิชาเกษตรของนักเรียนมากที่สุดคือ ความพร้อมด้านอุปกรณ์ อาคารสถานที่ ลำดับที่ 2 คือ สภาพของท้องถิ่นและการสนับสนุนของผู้บริหาร ลำดับที่ 3 การสนับสนุนวิชาเกษตรของผู้บริหาร ลำดับที่ 4 คือ ความพร้อมของครูผู้สอน ลำดับที่ 5 คือผลงานด้านการเกษตรของโรงเรียน

ความต้องการด้านการพัฒนาการเรียนการสอน

ความต้องการปรับปรุงตนเองเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน พบว่าส่วนใหญ่ต้องการปรับปรุงตนเองร้อยละ 98.60 โดยต้องการปรับปรุงตนเองเกี่ยวกับความรู้และทักษะทางการเกษตรมากที่สุด และต้องการฝึกอบรมด้านการสอนร้อยละ 58.57 โดยต้องการฝึกอบรมด้านการใช้และการผลิตสื่อมากที่สุด รองลงมาต้องการฝึกอบรมเทคนิควิธีสอน และส่วนใหญ่ต้องการฝึกอบรมด้านความรู้และทักษะเกษตรเพื่อเติมร้อยละ 97.18 โดยต้องการฝึกอบรมด้านเทคนิคการขยายพันธุ์พืชมากที่สุด รองลงมาคือ การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ ส่วนใหญ่ต้องการปรับปรุงบุคลิกภาพด้านการพูด รองลงมาคือมนุษยสัมพันธ์ และต้องการศึกษาต่อร้อยละ 67.61 โดยต้องการศึกษาต่อใน

ระดับปริญญาโทเกือบทั้งหมดร้อยละ 95.80 ต้องการศึกษาวิชาเอกศึกษาเกษตร มากที่สุด รองลงมา คือ สาขาพืชศาสตร์ ต้องการให้โรงเรียนแก้ปัญหาเกี่ยวกับห้องเรียน และสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน โดยต้องการให้โรงเรียนจัดพื้นที่ปฏิบัติงานเกษตรให้เพียงพอและเหมาะสมมากที่สุด ความต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนการเรียนการสอนวิชาเกษตร คือต้องการให้ผู้บริหารให้ความสำคัญต่อวิชาเกษตรมากที่สุด และต้องการช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์ ให้จัดทำโครงการอบรมเทคนิคการเกษตรใหม่ ๆ มากที่สุด รองลงมาต้องการให้ศึกษานิเทศก์ให้คำปรึกษาแนะนำ

ปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

ปัญหาด้านสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน ส่วนมากมีพื้นที่ปฏิบัติงานไม่เพียงพอร้อยละ 32.39 การกำหนดเนื้อหารายวิชาส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาร้อยละ 56.34 ที่มีปัญหาส่วนใหญ่ขาดตำราและคู่มือการสอน มีปัญหาในการจัดวัสดุฝึกวิชาเกษตรร้อยละ 57.75 ที่พบมากที่สุดคือ วัสดุฝึกหายากไม่มีในท้องถิ่น ปัญหาการใช้สื่อและอุปกรณ์คือ มีสื่อและอุปกรณ์แต่มีจำนวนไม่เพียงพอมากที่สุด การแก้ปัญหาในการใช้สื่อและอุปกรณ์คือ จัดงบประมาณในการซื้อวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอ

ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร จากผลการวิจัยพบว่า ทางโรงเรียนควรวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัยและให้มีจำนวนเพียงพอ ปรับปรุงแผนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นและการประกอบอาชีพในยุคปัจจุบัน การสอนวิชาเกษตรควรเน้นการฝึกภาคปฏิบัติให้มากกว่าทฤษฎี เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะในการทำงานและควรจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนได้เห็นถึงความสำคัญของวิชาชีพเกษตร และควรจัดฝึกอบรมครูเกษตรเพื่อให้เป็นผู้ที่มีความรู้ที่ทันสมัย เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการสอน งบประมาณค่าใช้จ่ายต่างๆในหมวดวิชาเกษตรควรได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษ และการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรควรมีความหลากหลายเพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกเรียนได้ตามความสนใจและความถนัดของตน

5.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งนี้

1. ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ควรเตรียมความพร้อมสำหรับการสอนวิชาเกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เช่น การทำแผนการสอน การเตรียมการสอนและการศึกษาค้นคว้า หาความรู้ใหม่ ทางการเกษตร อยู่เสมอ เพื่อให้การเรียนการสอนวิชาเกษตรมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. การจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรควรเน้นการฝึกภาคปฏิบัติให้มากกว่าภาค ทฤษฎี เพราะจะทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงและเกิดทักษะในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น

3. ศึกษานิเทศก์ควรจัดทำโครงการฝึกอบรมด้านการเทคนิคการสอนวิชาเกษตรและ ความรู้ทักษะทางการเกษตร ควรเป็นผู้ที่คอยให้คำปรึกษาแนะนำแก่ครูเกษตรอยู่เสมอ

4. ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญต่อวิชาชีพเกษตรให้มากยิ่งขึ้น โดยการสนับสนุนการจัดงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์การเกษตรให้เพียงพอ จัดห้องเรียนและสถานที่ฝึก ปฏิบัติงานวิชาเกษตรโดยเฉพาะ

5. โรงเรียนเปิดโอกาสให้ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรได้รับการศึกษาต่อ เพื่อเป็น ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร

6. ภาควิชาครุศาสตร์เกษตรควรเปิดสอนวิชาที่เกี่ยวกับการผลิตสื่อการเรียนการสอน และเทคนิคการเกษตรต่างๆให้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ,หน่วยศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา 1, 2533. คู่มือการสอนหมวดเกษตรกรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. กรุงเทพฯ: จงเจริญการพิมพ์
- 2522. แนวการใช้หลักสูตร มัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ: อมรินทร์การพิมพ์
- 2523. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524. กรุงเทพฯ : อมรินทร์การพิมพ์
- 2524. คู่มือหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ครูสภา
- 2526. คู่มือการสอนวิชาการงานตามหลักสูตร ม. ต้น. กรุงเทพฯ: จงเจริญการพิมพ์
- กรมสามัญศึกษา, 2524. แผนการเรียนวิชาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2535 . กองแผนงาน (อัสส่าเนา)
- กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2536. การวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียน/นักศึกษา ปีการศึกษา 2536. กองแผนงาน(อัสส่าเนา)
- จิตพกา ชนปัญญาธิราชวงศ์. 2529. หลักการศึกษา. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่
- เชิญ มณีรัตน์. 2515. เอกสารประกอบคำบรรยาย วิชาการจัดและบริหารโครงการเกษตรกรรมศิลป์ ในโรงเรียนเกษตรกรรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (อัสส่าเนา)
- ชัยมงคล สุวานิช. 2515. คู่มือการเรียนวิชาเกษตรกรรม. กรุงเทพฯ: วรวิทย์การพิมพ์
- นิยม ศรีนพรัตน์. 2518. สร้างเกษตรกรด้วย ช.ก.ท.. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เจริญผล
- ประชา สุขเกษม. 2535. "เทคโนโลยีการเกษตร". ประชาชาติธุรกิจ.
- ทิพย์ารม สนะพันธ์, 2527. "การศึกษากิจการสภาพการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศึกษาธิการ เขตการศึกษา 9 "วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์

นางอนงค์ การเพิ่ม. 2532. "ความคิดเห็นของครู-อาจารย์เกี่ยวกับนักเรียนที่เลือกแผน
การเรียนเกษตร ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดกาฬสินธุ์".
ปัญหาพิเศษ.

พิกุล) รื่นเรใจ. 2526. การสำรวจความคิดเห็นของครูเกษตรในเขตการศึกษา 1
เกี่ยวกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521. บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. กรุงเทพฯ

ปัญญา พังกริม. 2525. "วามคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนการเรียนอาชีพ
เกษตร ในจังหวัดสุโขทัย ที่มีต่อลักษณะของครูเกษตรที่พึงปรารถนา"
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท . มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มยุรี ชนิตรบรร. 2527. สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรม ตามแผนการ
เรียนเกษตร ในโรงเรียนมัธยมศึกษา (ตอนปลาย) สังกัดกรมสามัญศึกษา
เขตการศึกษาส่วนกลาง กลุ่มโรงเรียนที่ 5 พุทธศักราช 2526. บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. กรุงเทพฯ.

รมณีย์ อาภาภิรม. 2535. คู่มือการเรียนวิชาปัญหาพิเศษ. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เล็ก ปานแถม. 2518. บทบาทของโรงเรียนและวิทยาลัยเกษตรกรรมที่ตั้งอยู่ในภาค
กลางในการเผยแพร่ความรู้ทางการเกษตร ตามทัศนคติของเกษตรกรในท้องถิ่น.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. กรุงเทพฯ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2535. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ฉบับที่ 7 (2535-2539) . กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โสม อุปมา. 2534. "การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรม ระดับ
มัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพฯ" ปัญหาพิเศษ. ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

ที่ ทม 1504/ 0050

คณะกรรมการอุดมศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

มกราคม 2537

เรื่อง ขอความร่วมมือกรอกข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการศึกษาระดับปริญญาโท เรื่อง ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชา
เกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร จำนวน ชุด

ท้ายภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า-
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้รับอนุมัติจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ และทบวงมหาวิทยาลัย ให้
ดำเนินการโครงการศึกษาวิจัย เรื่อง ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-
อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ในระดับมัธยมศึกษาทั่วประเทศ โดยให้ดำเนินการดังกล่าวในงบประมาณ
2538 ในการนี้ทางคณะผู้ดำเนินการวิจัยมีความประสงค์จะรวบรวมข้อมูลจากคณะครู-อาจารย์ผู้ทำการ
สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดของท่าน เพื่อนำไปใช้วิเคราะห์และนำผลการวิจัย
ไปใช้ เป็นข้อมูลเพื่อการพัฒนาหลักสูตร จัดกระบวนการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิด
ประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลสูงสุดต่อไป

ทางคณะผู้ดำเนินการวิจัยจึงเรียนขอความอนุเคราะห์มายังท่าน เพื่อให้โปรดให้ครู-
อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสังกัดของท่านได้กรอกข้อมูลตามความเป็นจริงลงในแบบสอบถามทุกตอน และ
ทุกข้อด้วย คำตอบและข้อคิดเห็นจากผู้ตอบ คณะผู้วิจัยถือว่าเป็นข้อมูลที่มีค่าอย่างยิ่งและใช้เพื่อประโยชน์ในการ
วิจัยเท่านั้น จะไม่ทำให้เกิดผลกระทบกระเทือนหรือเสียหายแก่คณะหรือบุคคลใด ๆ ผลของการวิจัยจะใช้
เพื่อการสร้างสรรค์งานพัฒนาหลักสูตรและพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรโดยตรงเท่านั้น

อนึ่ง ทางคณะฯ ขอความกรุณาจากท่านได้โปรดส่งแบบสอบถามที่กรอกข้อมูลสมบูรณ์แล้ว
คืนกลับไปยัง ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้า-
คุณทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กทม. 10520 ภายในวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2538
ด้วย หวังว่าคงจะได้รับความกรุณาจากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์)

คณบดี

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

โทร. 3266052-6101 ต่อ 658,659

ไม่อนุญาตให้นำออกนอกรั้วมหาวิทยาลัยอื่น อีกทั้งห้ามเผยแพร่ลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โทรสาร 3268516

แบบสอบถามเพื่อการศึกษาและวิจัย

เรื่อง ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร ของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาของประเทศไทย

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของท่าน เกี่ยวกับความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรที่ท่านรับผิดชอบ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้
 - 1.1 เพื่อสำรวจปัญหาและอุปสรรคด้านการสอนและการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาเขตการศึกษาต่าง ๆ ของประเทศไทย
 - 1.2 เพื่อสำรวจความต้องการของครู-อาจารย์ ที่สอนวิชาเกษตร ในระดับมัธยมศึกษาเขตการศึกษาต่าง ๆ ของประเทศไทย
 - 1.3 เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการสอนและการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา เขตการศึกษาต่าง ๆ ของประเทศไทย
 - 1.4 เพื่อเปรียบเทียบความต้องการของครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาเขตการศึกษาต่าง ๆ ของประเทศไทย
 - 1.5 เพื่อใช้ผลการวิจัยเป็นข้อเสนอแนะแก่ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ในการพัฒนาปรับปรุงการจัดการศึกษา เพื่อการผลิตครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น
2. โปรดพิจารณาและตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความเป็นจริง ทั้งนี้เพื่อความสมบูรณ์และถูกต้องของการศึกษาและวิจัย
3. คำตอบและความคิดเห็นของท่านเป็นข้อมูลที่มีค่าซึ่งและสงวนไว้เป็นความลับโดยจะใช้ประโยชน์เพื่องานวิจัยครั้งนี้เท่านั้น จะไม่ทำให้เกิดผลกระทบกระเทือนและเสียหายใด ๆ แก่ท่าน

ขอขอบพระคุณ

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

โปรดกาเครื่องหมาย / ลงใน [] และเติมข้อความลงในช่องว่างที่กำหนด
 โรงเรียน.....
 จังหวัด.....

1. เพศ [] ชาย [] หญิง

2. อายุ.....ปี

3. นิกายศาสนา [] พุทธ [] คริสต์ [] อิสลาม
 [] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

4. สถานภาพการสมรส [] โสด [] สมรส [] หม้าย [] หย่าร้าง

5. อายุราชการ.....ปี

6. ระดับการศึกษา และสาขาวิชาเอก (โปรดระบุทุกระดับการศึกษา)

[] อนุปริญญา วุฒิ.....สาขาวิชาเอก.....

[] ปริญญาตรี วุฒิ.....สาขาวิชาเอก.....

[] ปริญญาโท วุฒิ.....สาขาวิชาเอก.....

[] ปริญญาเอก วุฒิ.....สาขาวิชาเอก.....

[] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

7. ตำแหน่งปัจจุบัน

[] ครู [] อาจารย์ 1 [] อาจารย์ 2 [] อาจารย์ 3

[] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. ประสบการณ์การสอนวิชาเกษตร

- [] เพิ่งเริ่มสอน [] สอนมาแล้ว 1 ภาคเรียน
 [] สอนมาแล้วเป็นเวลา.....ปี

9. หน้าที่อื่น ๆ นอกเหนือจากการสอน

- [] ครูประจำชั้น
 [] ทำงานธุรการ
 [] แนะนำ
 [] อื่น ๆ โปรดระบุ.....

10. ในภาคเรียนนี้ท่านทำการสอนทั้งหมดสัปดาห์ละ.....คาบ
 (โปรดระบุทุกวิชาที่ท่านสอน)

1. วิชา..... ระดับชั้น..... จำนวนนักเรียน.....คน
 จำนวน.....คาบ/สัปดาห์
2. วิชา..... ระดับชั้น..... จำนวนนักเรียน.....คน
 จำนวน.....คาบ/สัปดาห์
3. วิชา..... ระดับชั้น..... จำนวนนักเรียน.....คน
 จำนวน.....คาบ/สัปดาห์
4. วิชา..... ระดับชั้น..... จำนวนนักเรียน.....คน
 จำนวน.....คาบ/สัปดาห์
5. วิชา..... ระดับชั้น..... จำนวนนักเรียน.....คน
 จำนวน.....คาบ/สัปดาห์
6. วิชา..... ระดับชั้น..... จำนวนนักเรียน.....คน
 จำนวน.....คาบ/สัปดาห์

11. ถ้าไม่รวมวิชาที่สอนในภาคเรียนนี้ ในรอบ 3 ปีการศึกษาที่ท่านได้สอนรายวิชาใดบ้าง
(โปรดระบุชื่อวิชาและระดับชั้นที่สอน)

1. วิชา.....ระดับชั้น.....
2. วิชา.....ระดับชั้น.....
3. วิชา.....ระดับชั้น.....
4. วิชา.....ระดับชั้น.....
5. วิชา.....ระดับชั้น.....
6. วิชา.....ระดับชั้น.....
7. วิชา.....ระดับชั้น.....

12. ท่านสอนข้าราชการเดิมบ้างหรือไม่

ใช่ ไม่ใช่

13. ในกรณีที่ท่านต้องสอนวิชาอื่น นอกเหนือจากวิชาเกษตรด้วยนั้นเพราะเหตุใด

- จำนวนครูสอนวิชาอื่นไม่พอ
- มีความสามารถในการสอนวิชานั้นอย่างดี
- โรงเรียนเปิดสอนวิชาเกษตรน้อย
- มีครูเกษตรหลายคน
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

14. ในรอบ 3 ปีการศึกษาโดยเฉลี่ยแล้วท่านสอนสัปดาห์ละ.....คาบ

ภาคเรียนที่สอนมากที่สุด สัปดาห์ละ.....คาบ

ภาคเรียนที่สอนน้อยที่สุด สัปดาห์ละ.....คาบ

15. ท่านคิดว่าจำนวนคาบการสอนต่อสัปดาห์ของท่านนั้นมากหรือน้อย

- มากเกินไป
- ค่อนข้างมาก
- เหมาะสมแล้ว
- น้อยเกินไป

16. ท่านคิดว่าครูเกษตรควรสอนสัปดาห์ละ.....คาบจึงจะสามารถปฏิบัติงานได้ผลดีมี
ประสิทธิภาพมากที่สุด

17. ท่านเคยได้รับการฝึกอบรมในด้านการสอนบ้างหรือไม่

- ไม่เคย
- เคย (โปรดระบุเรื่องที่ได้รับการอบรม).....
-
-
-

18. ท่านเคยได้รับการอบรมทางด้านการเกษตรบ้างหรือไม่

- ไม่เคย
- เคย (โปรดระบุเรื่องที่ได้รับการอบรม).....
-
-
-

19. ท่านได้รับการฝึกอบรมครั้งสุดท้ายกี่ปีมาแล้ว

- ไม่ถึงหนึ่งปี 1 ปี 2 ปี 3 ปี
- 4 ปี 5 ปี เกินกว่า 5 ปี

20. ท่านคิดว่าท่านต้องการปรับปรุงตนเอง เกี่ยวกับการเรียนการสอนในด้านใด

- ไม่ต้องการ
- ต้องการ (โปรดระบุ ตอบได้หลายข้อ)
- ความรู้และทักษะในด้านการสอน
- ความรู้และทักษะทางการเกษตร
- พัฒนาด้านบุคลิก
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)

21. ท่านต้องการรับการฝึกอบรม ด้านการสอนเพิ่มเติมหรือไม่

- ไม่ต้องการ
- ต้องการ (โปรดระบุ ตอบได้หลายข้อ)
- เทคนิควิธีสอน
- การวัดและประเมินผลการเรียน
- การทำแผนการสอน
- การวิเคราะห์หลักสูตร
- การใช้และการผลิตสื่อการสอน
- จิตวิทยาเด็กวัยรุ่น
- การผลิตชุดการเรียนด้วยตนเอง
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)

22. ท่านต้องการรับการฝึกอบรมความรู้และทักษะทางด้านเกษตรเพิ่มเติมหรือไม่

- ไม่ต้องการ
- ต้องการ (โปรดระบุ เรื่องที่ต้องการฝึกอบรมตามลำดับความต้องการสูงสุด)
-

23. ท่านคิดว่าท่านต้องการปรับปรุงบุคลิกในด้านใด

- การพูด
- การแต่งกาย
- กริยาท่าทาง
- มนุษยสัมพันธ์
- ความกระตือรือร้น
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

24. ท่านต้องการศึกษาต่อหรือไม่

- ไม่ต้องการ
- ต้องการ (โปรดระบุระดับการศึกษาและสาขาที่ต้องการ)
 - ปริญญาตรี สาขา.....
 - ปริญญาโท สาขา.....
 - ปริญญาเอกสาขา.....

25. การคัดเลือกนักเรียนให้เรียนวิชาเกษตรนั้น โรงเรียนดำเนินการอย่างไร

- ให้นักเรียนเสนอชื่อวิชาที่จะเรียนได้อย่างเสรี
- โรงเรียนกำหนดรายวิชาที่จะเปิดสอนแล้วให้นักเรียนเลือก
- โรงเรียนกำหนดรายวิชาและแบ่งนักเรียนตามความเหมาะสม
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

26. นักเรียนที่เรียนวิชาเกษตรที่ท่านสอนส่วนใหญ่มีความตั้งใจเรียนมากน้อยเพียงใด

- [] ตั้งใจมาก
- [] ตั้งใจแต่ไม่มากนัก
- [] ไม่ค่อยตั้งใจ
- [] ไม่ตั้งใจเลย
- [] อื่น ๆ (โปรดระบุ)

27. โปรดจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ท่านคิดว่ามีผลต่อความสนใจวิชาเกษตรของนักเรียนในโรงเรียนของท่าน 5 อันดับ

- การสนับสนุนวิชาเกษตรของผู้บริหาร
- ความพร้อมด้านอุปกรณ์ อาคารสถานที่
- ความพร้อมของครูผู้สอน (มีจำนวนเพียงพอ)
- วิธีสอนของครูเกษตร
- บุคลิกภาพของครูเกษตร
- สภาพของท้องถิ่น
- ผลงานด้านการเกษตรของโรงเรียน
- นักเรียนรุ่นก่อน ๆ

- ความสนใจของประชาชนและผู้ปกครอง
- ความร่วมมือและเจตคติของบุคลากรอื่นๆ ในโรงเรียน
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)

28. ขนาดของกลุ่มนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตรที่ท่านสอนอยู่นั้นมีขนาดเหมาะสมเพียงใด

- กลุ่มใหญ่มากเกินไป (ประมาณ.....คน)
- กลุ่มค่อนข้างใหญ่ (ประมาณ.....คน)
- ขนาดเหมาะสมดีแล้ว (ประมาณ.....คน)
- กลุ่มค่อนข้างเล็ก (ประมาณ.....คน)
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)

29. ท่านคิดว่ากลุ่มของนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตร ซึ่งมีการฝึกภาคปฏิบัติด้วย ควรจะมีขนาดเท่าไร

- ไม่เกินกลุ่มละ 10 คน
- ไม่เกินกลุ่มละ 20 คน
- กลุ่มละ 20-30 คน
- กลุ่มละ 30-40 คน
- กลุ่มละ 40-50 คน
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)

30. วิชาเกษตรที่ท่านสอนมีห้องเรียนโดยเฉพาะหรือไม่

- มี
- ไม่มี (ถ้าไม่มีท่านใช้สถานที่ใดเป็นที่สอน, โปรดระบุ)
-

31. การสอนภาคปฏิบัติโรงเรียนได้จัดพื้นที่หรือสถานที่ปฏิบัติงานในวิชาของท่านหรือไม่

[] จัด

[] ไม่จัด (โปรดระบุสาเหตุ).....

.....

32. ถ้าโรงเรียนได้จัดสถานที่ฝึกปฏิบัติงานของวิชาที่ท่านสอน โปรดระบุวิชาอะไรมีพื้นที่หรือสถานที่ฝึกปฏิบัติงานจำนวนเท่าใด (ถ้าเป็นอาคารสถานที่ขนาดเล็ก ระบุพื้นที่เป็นตารางเมตรได้)

วิชา.....จำนวนพื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

หรือ.....ตารางเมตร

วิชา.....จำนวนพื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

หรือ.....ตารางเมตร

วิชา.....จำนวนพื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

หรือ.....ตารางเมตร

วิชา.....จำนวนพื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

หรือ.....ตารางเมตร

วิชา.....จำนวนพื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

หรือ.....ตารางเมตร

วิชา.....จำนวนพื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

หรือ.....ตารางเมตร

33. ถ้าโรงเรียนไม่จัดสถานที่ฝึกปฏิบัติงานให้ท่านแก้ปัญหาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

34. ท่านมีปัญหาด้านสถานที่ฝึกปฏิบัติงานวิชาเกษตรอย่างไร โปรดระบุปัญหาที่ประสบ

.....
.....
.....
.....
.....

35. ท่านต้องการให้โรงเรียนแก้ปัญหากับห้องเรียนและสถานที่ฝึกปฏิบัติงานวิชาของท่านอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....

36. การกำหนดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชาท่านยึดอะไรเป็นหลัก

- จัดเตรียมเองโดยการวิเคราะห์หลักสูตรและรวบรวมเนื้อหาจากแหล่งต่าง ๆ
- ใช้เนื้อหาตามคู่มือแนวการสอนแนะนำ
- สอนเนื้อหาตามหนังสือเรียน
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

37. ท่านมีปัญหากับการกำหนดเนื้อหาวิชาหรือไม่

- ไม่มี
- มี (โปรดระบุ).....
-
-
-

38. ท่านเตรียมการสอนด้วยวิธีใด

- ทำแผนการสอนล่วงหน้าตลอดภาคเรียน และทำแผนการสอนเป็นรายคาบ
- ทำแผนการสอนตามเนื้อหาในหนังสือเรียน
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

39. การจัดซื้อวัสดุฝึกวิชาเกษตร ท่านปฏิบัติอย่างไร

- ขอซื้อได้ตลอดปีโดยใช้งบนำทางการศึกษา
- ทำโครงการเสนอตามปีงบประมาณ/ปีการศึกษาเพื่อขออนุมัติผู้บริหารโรงเรียนก่อน
- ใช้เงินรายได้หมุนเวียนในหมวดวิชา
- เก็บเงินจากนักเรียนแล้วแบ่งผลผลิตคืนนักเรียน
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

40. ท่านมีปัญหาด้านการจัดหาวัสดุฝึกวิชาเกษตรหรือไม่

- ไม่มี
- มี (โปรดระบุ).....

41. ปัจจุบันวิชาเกษตรที่ท่านกำลังสอนอยู่ ท่านใช้สื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอนชนิดใดมากที่สุด (โปรดระบุ).....

.....

เหตุผลที่เลือกใช้สื่อและอุปกรณ์ชนิดนี้.....

.....

.....

ปัญหาที่พบในการใช้อุปกรณ์ตามที่ท่านระบุ

- โรงเรือนไม้เคยมีสื่อชนิดนี้มาก่อน
- มี แต่จำนวนไม่เพียงพอ
- โรงเรือนขาดงบประมาณสำหรับจัดซื้อ
- มีสื่อและอุปกรณ์ แต่ขั้นตอนการเบิกใช้ยุ่งยาก
- มีสื่อและอุปกรณ์ที่ชำรุดเสียหายเป็นส่วนใหญ่
- สื่อและอุปกรณ์ที่มักจะสูญหายบ่อย ๆ เพราะไม่มีอาคารหรือสถานที่เก็บให้ปลอดภัย
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

42. โปรดให้ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาในข้อ 41

.....

.....

.....

.....

.....

.....

43. ท่านต้องการสื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอนชนิดใดมากที่สุด (โปรดระบุจำนวนพร้อมเหตุผลประกอบด้วย)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

